

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 5, Ontario

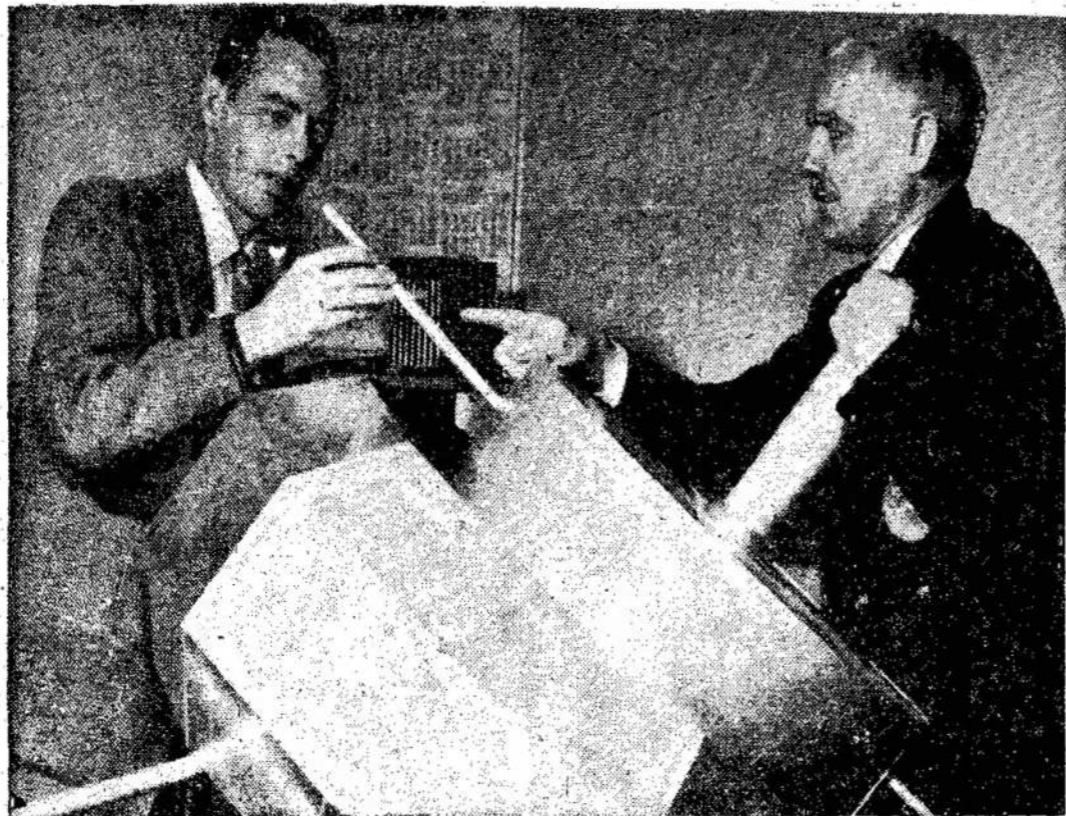
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 13

Penktadienis, Kovo (March) 25, 1960, Toronto, Ontario

METAI XXIX

Kanados mokslininkai ruošiasi paleisti satelitą. Nuotraukoj matote John Barry ir Robin Fjarlie prie jų sukonstruoto modelio kalbamo satelito. Jis turės keturias 30 pėdų ilgio antenas. Kada satelitas bus paleistas, dar nežinia.

Tarybų Sąjunga Sutinka Išskirti Mažus Bandymus

GENEVA. — Tarybų Sąjunga padarė nuolaidą Vakaram nuklinių bandymų sulaukymo klausimu, kas gali žymiai palengvinti susitarimą dėl tų bandymų sulaukymo.

Vakarai stovėjo už tai, kad sutartis paliktų nuošaliai mažus požeminius bandymus, kuriuos sunku atskirti nuo žemės drebėjimų ir tokiu būdu susekti. Tarybų Sąjunga reikalavo, kad būtų uždrausti visi bandymai, dideli ir maži, atmosferoj ir po žemėmis.

Šiomis dienomis Tarybų Sąjunga sutiko, kad maži požeminiai bandymai būtų išskirti iš sutarties. Ji tikrai nori, kad visos šalys pasiža-

dėtų nedaryti jokių bandymų, o tuo tarpu abiejų pusių mokslininkai ieškos kelių, kaip susekti ir tuos mažus bandymus.

Kaip dabar atrodo, tai Tarybų Sąjungos pozicija labai suartėjo su Vakarų pozicija ir yra galimybės susitarti dėl nuklinių bandymų sulaukymo.

Bet tuo pat metu Washingtonas pranešė, kad planuoja turėti kietais metais bandymą po žemėmis. Tuo bandymu norima patirti ar negalima būtų panaudoti atomines bombas tam tikrais atsitikimais, pavyzdžiui, kasant kokias nors perplaukas, gilinant prielaukas ir t. t.

Kanada jau griežtai pasisakė ir prieš tokį JAV bandymą. Kanados vyriausybės manymu, toks užsimojimas gali labai apsunkinti Gėnevos konferencijos darbus.

Amerikiečiai, iš savo pusės, kviečia visas šalis turėti savo stebėtojus. Norima padaryti neva tarptautiniu bandymu. Bet ir toks bandymas yra labai negeras, kuomet eina derybos dėl draudimo bandymų.

Policija Nušovė Arti 70 Negrų

JOHANNESBURG. — Policija nušovė arti 70 negrų ir 162 sužeidė Vereeniging mieste, 30 mylių į pietus nuo čia.

Policija atidarė ugnį į negrus, kuomet 12,000 negrų susispietė apie policijos stotį, reikšdami protestą prieš reikalavimą, kad negrai nešiotųsi negrams pasus.

Demonstracijos prie policijos stočių įvyko ir eilė kitų miestų. Demonstrantai atėjo be pasų ir reikalavo, kad policija juos areštuotų.

Vereeniginge policija apmėtė demonstrantus ašarinėmis bombomis, o kada žmonės nesiskirtė, pradėjo šaudyti. Pamatę užmuštus, demonstrantai pradėjo mėtyti stotį akmenimis. Tada policija, kurios buvo 25, paleido šūvius be atodairos į žmonių minią.

2,500 Žmonių Taraso Ševčenkos Koncerte

TORONTO. — Progresyvių ukrainiečių organizacija suruošė Massey Hall koncertą atžymėjimui 146 metų sukakties nuo Taraso Ševčenkos gimimo. Buvo sutrauktos didžiausios meno jėgos programai išpildyti. Žmonių buvo 2,500.

Ukrainiečiai kelia fondą pastatymui paminklo Winnipegie ateinančiais metais. Manitobos vyriausybė duoda žemės sklypą. (Netoli Toronto, ukrainiečių vasarvietė, toks paminklas buvo pastatytas keli metai atgal.)

Ukrainiečiai labai gerbia Ševčenką už jo paeziją, už jo patriotizmą. Jis yra palikęs ukrainiečiams neužmirštamą atmintį.

TORONTO. — Goodyear Tire and Robber Co. of Canada darbininkai sutiko priimti kompanijos pasiūlymą pakelti algas 9 centais ir ketvirtadaliu į valandą ir pasirašyti sutartį vieniems metams.

Septimi centai bus pridėti prie algos, o likusieji prie kitų dalykų.

Minimum alga bus \$1.72 į valandą. Goodyear samdo Toronte 1,750 darbininkų.

Jungtinės Valstijos Neduosiančios Atominių Ginklų Savo Sąjungininkams

WASHINGTON. — Gerai informuotų šaltinių teigimu, prezidentas Eisenhower informavęs premjerą Chruščiovą, kad Jungtinės Valstijos dabartiniu metu neturi intencijos dalintis atominiais ginklais su savo sąjungininkais. Teigimas, kad jos ruošiasi duoti atominius ginklus savo sąjungininkams, neturįs pagrindo.

S. Lloydas Nori Sugyvenimo Kodo

LONDON. — Britanijos užsienio reikalų ministras Selwyn Lloydas nori, kad būtų priimtas tarptautinio sugyvenimo kodas, krio abi pusės prisilaikytų.

Pavyzdžiui, jis nori, kad Chruščiovas, važinėdamas po svetimas šalis, neatakuotų buvusių kolonijų valdytojų, o Vakarai nešauktų apie "tarptautinio komunizmo pavojų".

Jis taipgi nori, kad Maskvos radijas susilaikytų nuo puolimo ant Vakarų, o Europos Balsas pasitenkintų grojimu džiazo, vietoj plepėjęs apie "išlaisvinimus".

Jungtinių Valstijų įstatymai draudžia duoti nuklinius ginklus kitiems.

Tokį užtikrinimą Chruščiovui prezidentas davęs laišku, kurį pasiuntęs Chruščiovui. Tai buvęs prezidento atsakymas į Chruščiovo laišką, kuriame buvę reikiama Tarybų Sąjungos baimė, kad Jungtinės Valstijos ruošiasi ginkluoti atominiais ginklais savo sąjungininkus. Chruščiovas teigęs, kad jeigu Jungtinės Valstijos ginkluos atominiais ginklais savo sąjungininkus, tai ir Tarybų Sąjunga būsianti priversta duoti atominius ginklus savo sąjungininkams.

Chruščiovas priminęs prezidentui, kad generolas Norstad, vyriausias sąjungininkų komandierius Europoj, norįs suorganizuoti specialius dalinius Europoje, kurie būtų ginkluoti atominiais ginklais.

Prezidentas Eisenhower išreiškęs viltį, kad gal bus susitarta dėl nuklinių ginklų kontrolės ir net visiško jų panaikinimo. Derybos, kaip žinia, dėl nusiginklavimo jau prasidėjo Genevoje.

Tarybų Sąjungos didžiausią baimę sudaro gandai,

kad Vakarų Vokietija gaus atominius ginklus. Jei tai būtų padaryta, be abejonės, tarpt. utinis įsitempimas padidėtų. Duoti atominius ginklus į rankas tiems žmonėms, kurie taip neseniai buvo užkūrę baisias skerdynes, yra labai rizikingas dalykas.

Manoma, kad JAV Keis Rytų Politiką

HONG KONG. — Baguio mieste, Filipinuose, 14 Jungtinių Valstijų ambasadorių ir eilė kitų ekspertų turėjo pasitarimą. Jie svarstė svarbiausias problemas, kurios iškyla amerikiečiams Rytuose.

Stebėtojai yra linkę manyti, kad Jungtinės Valstijos ruošiasi keisti savo politiką, kas liečia Rytus. Ypatingai kas liečia Kiniją.

Einant prie nuklinių bandymų uždraudimo, bendro nusiginklavimo, nebus galima palikti Kiniją nuošaliai. Todėl bus reikalinga kviesti ir Kiniją, kad ji prisidėtų prie sutarčių. O kaip ją kviesi, jeigu bus laikomasi dabartinės politikos?

Sabotažas ar Provokacija?

Gill Interprovincial Lines Ltd. kieme Maltone, Ontarijoj, įvyko gaisras ir sunaikino 13 sunkvežimių. Nuostoliai siekia \$360,000. Ir kaip atrodo, tai gaisras buvo kieno nors sąmoningas darbas.

Policija atrado, kad gazolino pompa buvo atdara ir išleista apie 500 galionų gazolino. Ant kiemo rastas apdegęs žibintas, kokius naudoja sunkvežimių vairuotojai, kada kas atsitinka su sunkvežimių ant kelio, kad apsaugojus automobilius nuo atsimušimo į sunkvežimius.

Klausimas dabar yra, ar čia buvo sabotažas ar provokacija?

Tarp kompanijos ir jos samdomų vairuotojų vyksta nemažas susikirtimas. Vairuotojai streikuoja, o kompanija teismo pagalba uždraudė pikietavimą. Įtariamas kyla, kad streikieriai bus įvykdę sabotažą. Bet gali būti kieno nors provokacija prieš streikierius.

Vairuotojai priklauso prie Tarptautinės Tymsterių Brolijos, kuri yra afiliavusi prie Kanados Darbininkų Kongreso.

Streikas kilo, kuomet kompanija atleido 18 iš 60 savo vairuotojų. Unija teigia, kad pagal sutartį kompanija neturėjo teisės atleisti juos.

Jų Pelnas Paaugo

Gal atsimenate, kaip atkakliai kovojo nikelio kompanija INCO Sudburyj, kuomet jos darbininkai reikalavo pakelti algas. Darbininkai turėjo vesti ilgą streiką, kad išspaudus po kelis centus priedo.

Nemanykit, tačiau, kad kompanija negalėjo pakelti algas. Štai ką sako pranešimas apie kompanijos pelną 1959 metais:

INCO 1959 metais turėjo gryno pelno \$85,157,000. Kiekvienas šėras davė savininkams dividendų \$5.83. Gi 1958 metais šėrai davė dividendų \$2.71.

Sakysit, kad buvo parduota daug daugiau nikelio. Taip, bet nikelio pardavimas nepadvigubėjo, kaip kad šėrų dividendai. 1959 metais buvo parduota 317,040,000 svarų nikelio, palyginus su 205,800,000 svarų nikelio 1958 metais. Vario buvo parduota 252,450,000 svarų, palyginus su 210,570,000 svarų 1958 metais.

Kaip matome, gamyba nepakilo tiek, kiek pakilo pelnas. Ir nežiūrint to, kad nikelio kasėjams buvo pridėta po kelis centus.

Visos kompanijos verkia, kad negali pakelti algų, bet

kada paskelbia atskaitas, pasirodo, kad jų pelnai auga ir auga.

Dividendai Auga

Pastaruoju laiku spaudoje dažnai skundžiamasi sunkiais laikais, ypatingai kai darbininkai pareikalauja pakelti algas. Skundžiamasi, kad kompanijos bus priverstos bankrutuoti, jeigu darbininkų algos bus pakeltos. Bet tie verkšlenimai neturi pagrindo faktų akivaizdoje.

Kovo mėnesį įvairios korporacijos išdalino dividendais \$81,585,149. Praėjusiais metais kovo mėnesį tos pačios korporacijos išdalino dividendais \$77,878,941. Kaip matome, šiemet jos turėjo daugiau pelno, negu pernai.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Aktų ir Akinų
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0631

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

367 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 46917

KAS ČIA KALBA?

Nugi, balsiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siųsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai manė, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS ŠEŠELIAI — žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogoję gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Ilustruota, 316 psl., kaina \$3.00.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Ilustruota.

SLIAPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydami matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygas, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill., USA

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri grąžinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

APSAKYMAI. I. Turgenevas. Joje telpa aštuoni apsakymai ir penki eilėraščiai. Knyga 180 puslapių. Knygyne Nr. 113.

UPĖ DYKUMOJE. G. Ganeizer. Apysaka. Knyga 178 puslapių. Knygyne Nr. 114.

TURGENEVO RAŠTAI. Pirmas tomas. Jame telpa 25 apsakymai. Knyga 448 puslapių. Knygyne Nr. 115.

TURGENEVO RAŠTAI. Antras tomas. Jame telpa dvi apsakos. Knyga 382 puslapių. Knygyne Nr. 116.

TURGENEVO RAŠTAI. Trečias tomas. Jame telpa apsakos "Naujasis Baras" ir "Rudinas". Knyga 472 puslapių. Knygyne Nr. 117.

CUSIMA. A. Novikovas-Pribojus. Apakymai iš kelionių jūromis. Knyga 400 puslapių. Knygyne Nr. 118.

APLINK ŽEMĘ PER 80 DIENŲ. Jules Verne. Apakymas. Knyga 272 puslapių. Knygyne Nr. 119.

LAIKO DVASIA. A. Gričius. Joje telpa 48 apsakymėliai. Knyga 220 puslapių. Knygyne Nr. 120 ir 121.

PRIESAIKA. F. Gladkovas. Apysaka. Knyga 156 puslapių. Knygyne Nr. 122.

PAKELTA VELENA. M. Solochovas. Apysaka. Knyga 392 puslapių. Knygyne Nr. 123.

PAGIRIAMASIS ŽODIS KVAILYBEI. Erazmas Roterdamietis. Satyrinis veikalas. Knyga 204 puslapių. Knygyne Nr. 124.

KELIONĖ PO UZKAUKAZĘ. Juozas Paukštelis. Kelionės aprašymai. Knyga 152 puslapių. Knygyne Nr. 125 ir 126.

PULKO SŪNUS. V. Katajevas. Apakymas iš karo laikų. Knyga 200 puslapių. Knygyne Nr. 127.

TAI TIK MEILĖ. V. Vasilevska. Apysaka. Knyga 196 puslapių. Knygyne Nr. 128.

BALTUOJA BURĖ VIENISOJI. V. Katajevas. Apakymas. Knyga 356 puslapių. Knygyne Nr. 129.

AUKSO VAISIŲ ŽEMĖ. Zorzi Amadu. Joje telpa penki apsakymai. Knyga 316 puslapių. Knygyne Nr. 130.

VIENATVĖ. N. Virta. Apysaka. Knyga 308 puslapių. Knygyne Nr. 131.

VIENO GYVENIMO ISTORIJA. St. Zorjanas. Apakymas. Knyga 316 puslapių. Knygyne Nr. 132.

GARGANTUA IR PANTARGRIUELIS. F. Rabelais. Apakymas. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 133.

RUSŲ TARYBINĖ APYSAKA. Įvairių autorių. Joje telpa 33 apsakaitės. Knyga 616 puslapių. Knygyne Nr. 134.

SERGIEJAUS GLUSKOVO DIENOS. A. Kononovas. Apysaka. Knyga 172 puslapių. Knygyne Nr. 135.

BENDRAKELEIVIAI. V. Panova. Apysaka. Knyga 260 puslapių. Knygyne Nr. 136.

DRAUGYSTĖ. K. Marukas. Knygoje telpa 10 apsakaitių apsakymų. Knyga 104 puslapių. Knygyne Nr. 137 ir 138.

PASIKALBĖJIMAI APIE AMATĄ. Maksimas Gorkis. Knygoje telpa pasikalbėjimai apie amatą, apie literatūrą ir laiška pradedantiems rašyti. Knyga 176 puslapių. Knygyne Nr. 139.

TAIKOS BALANDŽIAI. A. Venclova. Knygoje telpa 24 apsakymai-apsakaitės. Knyga 192 puslapių. Knygyne Nr. 140.

CEPAJEVAS. D. Furmanovas. Apysaka. Knyga 228 puslapių. Knygyne Nr. 141.

TARYBŲ LIETUVOJ

Pasisekimo "Paslaptis" -- Eutuziazmas

— Prieš nepilnus trejus metus vienintelis mūsų saviveiklininkų "inventorius" buvo skolintas akordeonas, — su šypsena prisimena Lietuvos Žemdirbystės instituto komjaunimo organizacijos sekretorė Elena Būdvytytė. — Ir pačių saviveiklininkų buvo nedaug — moterų ansamblis, kelios poros šokėjų. O šiandien — kaip matote...

Šiandien pasižiūrėti tikrai yra į ką. Dotnuvos saviveiklininkai per trumpą laiką spėjo išgarsėti ne tik rajone. Respublikinėje kaimo saviveiklos apžiūroje Dotnuvos kultūros namų chorui buvo pripažinta trečioji vieta. Į baigiamąjį apžiūros etapą iškopė ir dotnuviečių dūdų orkestras. Nedaug jiems nusileidžia tautinių šokių atlikėjai, merginų oktetas, styginis orkestras.

— Kaip jūs sugebėjote taip sparčiai išaugti? — pasiteiravome saviveiklininkų. — Svarbu gerai norai, entuziazmas, — sako jie.

Dotnuvos saviveiklininkų branduolį sudaro instituto darbininkai, tarnautojai, moksliniai darbuotojai. Štai, styginio orkestro vadovas Edvardas Počvaitis. Jam jau 50 metų. Ir pareigos jo atsakomingos — vienos žemdirbystės instituto laboratorijų vedėjas. Jo vadovaujama orkestre groja žinomas mokslininkas Z. Zinkus, kuris, nors ir labai užimtas, saviveiklai taip pat atranda laiko. Merginų oktetai vadovauja instituto mokslinė bendradarbi Gražina Vaisnoraitė. Dūdų orkestre groja žemės ūkio mokslų kandidatas Juozas Pivoriūnas...

Dotnuvos saviveiklininkai — dažni svečiai aplinkinių rajonų kolūkiuose. Ir jeigu žiūrovai karštai ploja styginiam orkestrui už puikų pasirodymą, tai jie ne mažiau dėkingi orkestrantui Z. Zinkui ir kitiems mokslininkams už naudingus, dalykiškus patarimus įvairiais kolūkiečių dominanciais klausimais.

Nuotraukoje matome instituto dūdų orkestrą repetici-

Šiuo metu saviveiklininkai turi ypač daug darbo: jie nori kuo geriau paruošti jubiliejinės dainų šventės repertuarą. O kad dotnuviečiai savo siekimus įgyvendins — netenka abejoti: jie žino pasisekimo "paslaptį".

J. Radzevičius

Į Kelionę: Baltija -- Ramusis Vandenynas

Grupė Lietuvos turistų — mokytojai Algimantas Knyšas ir Algirdas Petkūnas, agronomas Gotfridas Šimkus, tarnautojas Domas Vitkus ir pensininkas Liudas Alseika — nutarė šiemet atlikti turistinę kelionę dviračiais iš Klaipėdos iki Vladivastoko.

Šios kelionės organizatorius yra seniausias Lietuvos turistai 73 metų amžiaus Liudas Alseika. Alseika dar jaunystėje pamėgo turizmą. Prieš pirmąjį pasaulinį karą jis apkelavo Kazachstaną, Uzbekistaną, Kirgiziją ir kitas Azijos respublikas. Per savo ilgą amžių L. Alseika pabuvojo daugelyje pasaulio kraštų. Nepaisant senyvo amžiaus, L. Alseika tebėra tvirtas, pilnas energijos ir kiekvienais metais išvyksat į turistinius žygius.

Liudas Alseika sudarė būsimosios kelionės maršrutą, kurio ilgis 11,000 kilometrų. Jis eis iš Klaipėdos per Vilnių, Maskvą, Gorki, Kazanę, Sverdlovską, Tomską, Krasnojarską, Bratską, Irkutską, Ulan-Ude, Čitą ir Chabarovską į Vladivostoką.

Kelionė užtruks 170 dienų. Kas ketvirtą kelionės dieną numatyta skirti poilsui. 23 dienos bus sugaištos istorinėms vietovėms apžiūrėti, susitikti su gyventojais.

Iš Klaipėdos išvyks š. m. gegužės 1 dieną. Vladivostoke bus spalio 5-10 dienomis. Kelionės metu turistai miegos palapinėse, patys gaminsis maistą.

Kauno "Limos" vilnionių audinių fabriko tekstilinkai nuo pirmųjų šių metų dienų didina produkcijos gamybą. Vėpėjai per parą išleidžia virš 100 kilogramų verpalų daugiau, negu praeitais metais. Tai pasiekta padidinus verpsčių apsisukimų skaičių.

Nuotraukoje: pirmajandis vėpėjos Viktorija Markevičiūtė (kairėje) ir Danutė Kukštienė.

Įmonėse ir Statybose

Pramonės literatūros paroda

Kaune uždaryta knygų paroda "Pramonės automatizavimas". Joje buvo eksponuota apie 4,000 leidinių — monografijos, staklių bei detalių katalogai, brožiūros apie pirmajandis darbininkų patyrimą automatikoje, techniniai žurnalai.

Parodą gausiai lankė darbininkai ir inžinieriai.

Rekonstruojama kalkinė

Parėditi dideli rekonstravimo darbai Kauno statybinių medžiagų kombinato kalkinėje.

Vietoj iki šiol buvusių 2 kiekvienais metais išvyks ta ni šachtinė krosnis. Ji dirbs ištiesią parą ir duos produkcijos dvigubai daugiau negu iki šiol, dirbant 2 lauko tipo krosnimis.

Automatinis metalo suvirinimas

"Atramos" gamyklos Kaune specialistų grupė, vadovaujama inžinieriaus Vytauto Kazimėko, automatizuoja pinių krosnių įrengta moderni sukonstravo specialų stendą cisternų išilginėms siūlėms suvirinti.

"Nėries" gaminių eksportui

Kauno santechnikos gamykla "Nėris" gavo užsakymą pagaminti Vengrijai 150 įvairių "Uniisto MC" tipo centralinio apšildymo katilų.

Neseniai išsiųstos pirmosios šios produkcijos siuntos.

Tarybų Sąjungos Moterų Atsiekimai

Kovo 8 dieną sukako 50 metų nuo to laiko, kai buvo pradėtas moterų organizuotasis veikimas už savo teises.

Daug ką moterys per tą laiką išsikovojo, daug atsiekė. Tačiau daugiausia atsiekė Tarybų Sąjungos moterys. Štai maža dalis daugelio pavyzdžių:

Apie 49 nuosimėjų išmoksintų universitetuose žmonių Tarybų Sąjungoje yra moterys.

Moterų inžinierių yra 233,000.

Moterų gydytojų yra arti 300,000.

Moterų mokytojų yra 1,283,000.

Moterų mokslininkių yra 110,000.

Industriinių įstaigų vedėjų yra 2,825.

Agrikultūros aukštųjų įstaigų vedėjų — 754.

Kolūkių pirmininkių moterų — 1,482.

Ligoninių vedėjų — 22,000.

1,718 moterų yra deputatų 15 tarybinių respublikų parlamentuose.

Lokalinėse — miestų, rajonų tarybose moterų deputatų yra 690,876.

Apie 47 procentai dirbančių visos Tarybų Sąjungos ekonomikoje yra moterys.

Daugelyje šalių moterys turi lygias teises, bet niekur nėra jų tokio skaičiaus, ar tokio didelio nuosimėio svarbiose įstaigose, aukštose vietose, kaip Tarybų Sąjungoje. Mat lygios teisės neužtik-

rina lygių progų. O lygi teisė be progos naudotis jaja nedaug reiškia.

Laike karo prieš fašizmą moterys taip jau didvyriškai pasižymėjo kaip ir vyrų.

Kas čia pasakyta apie tarybines moteris apima ir Lietuvos moteris, nes Lietuva yra viena 15 tarybinių respublikų.

POLICIJOS GALVA NUŽUDE ŽMONĄ SAVE

LITTLE ROCK, Ark. — Policijos viršininkas Eugene Smith, figuravęs laike Little Rock integracijos krizio, nušovė savo žmoną, o paskui nusišovė pats save.

Kokia šios žmogžudystės priežastis buvo, dar nežinoma.

Gera Proga

Nepilno laiko pastovus išvežiojimo darbas šioje apylinkėje.

Canadian Corporation Distributing Nationally išgarsintiems gaminiams reikia vietinio išvežiojimo esantiems kostumeriams šioje apylinkėje.

Patyrimo nereikia. Aplikantas turi būti geras vairuotojas, patikimas, blaivus ir teisingas. Turi turėti automobilį ar mažą trokš ir \$1,200 pinigais.

Šį darbą galima atlikti dirbant kitą darbą.

Kreiptis raštu:

Contract Division,
1512 Eglinton Ave. W.
Toronto 10, Ontario

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Consumers Gas Co.

Autoritetizuotas Dylaris

Vandens ar oro pečiai iki 5 metų išsimokėjimui prie gazo sąskaitos.

Vandens tankai gazu \$1.75 mėnesiui renduojami. Vasarnamiams vandens tankai 5 gal. karšto vandens į 20 minučių automatiškai.

Alyva ar gazu pečiai iki 5 metų išsimokėjimui. Pirtis (steam bath), 100% automatiška, — prieinama kaina galime įrengti jūsų namuose.

Pečius, tankas, pirtis, radiatorius siunčiame į visas Kanados provincijas.

Skambinkite ar rašykite:

Rose Heating - Tinsmith Co.

723 Gerrard St. E.

Toronto 8, Ont.

Tel. HO. 6-1623

Savininkai E. J. Zaleckiai

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

ŠALTOJO KARO KURSTYTOJAI

Šaltojo karo kurstytojais, susispietę Moralinio Atsiginklavimo organizacijon, užpylė Kanadą savo brošiūra. Sakoma, kad jie paskleido 20,000,000 kopijų. Brošiūra pasiūta į kiekvieną namą, kiekvieną įstaigą. Šioje brošiūroje tie ponai puola sugyvenimo, kultūrinio, prekybinių ir mokslinių santykių idėją. Jie apšaukia komunistų talkininkais kiekvieną organizaciją, kiekvieną individualą, kurie tik stoja už geresnius santykius tarp Rytų ir Vakarų, kurie tik lankosi Tarybų Sąjungoj ar kviečia tarybinius menininkus, mokslininkus, valdžios pareigūnus.

Idomu, kad ši kampanija pradėta išvakarėse nusiginklavimo konferencijos Genevoje. Tuo metu, kai visas pasaulis pradėjo bruzdėti prieš nuklinius bandymus, už taikos sutvirtinimą.

Keisčiausia tas, kar šie žmonės savo darbui pagalba gauna iš Kanados vyriausybės. Jeigu kas aukoja pinigų šiems šaltojo karo kurstytojams, tai už tą sumą nereikia mokėti taksų. Kitaip sakant, ši šaltojo karo kurstytojų organizacija palaikoma Kanados visuomenės pinigais. Abejotina, kad vyriausybė turi teisę atleisti žmones nuo taksų už tokias aukas.

ATLYGINIMAS KALINIAMS

Aną dieną buvo iškeltas klausimas, kad kaliniams, kurie dirba, būtų mokamas atlyginimas, kad jie galėtų prisidėti prie savo šeimynų išlaikymo. Iškylo faktas, kad kaliniai Kanadoje dirba be atlyginimo. Ir kada jie išeina iš kalėjimo, jie būna be jokios atramos pradėti naują gyvenimą. Kiti išbūna kalėjime daugelį metų, bet išėję neturi nei cento dėl pradžių.

Tarybų Sąjungoje rodos visi kaliniai gauna atlyginimą, jeigu dirba, nors ne pilną. Kalėjime būdami gali susitaupyti ir išėjus turėti gerą atramą.

Jeigu būtų mokama kaliniams už darbą, tai kaliniai noriau dirbtų, o atlikus bausmę galėtų lengviau pradėti naują gyvenimą. Galimas daiktas, kad sunkumai išėjus iš kalėjimo daugelį priverčia griebtis plėšimo ir vagysčių ir tokiu būdu vėl tapti kriminalistais.

Užtenka to, kad kalinys nustoja laisvės. Jei jis sutinka dirbti, tai kodėl jam nemokėti. O jeigu jis dar turi šeimą, tai visuomenei mažiau kainuotų jos išlaikymas.

SVARBI SUKAKTIS

Balandžio 8 dieną Čikagoj išėinančiam lietuvių dienraščiui sukaks 40 metų. Vilniečiai ruošiasi tinkamai šias sukaktuves atžymėti. Bus išleista speciali laida šioms sukaktuvėms atžymėti.

Vilnis daug gera padarė ir Kanados lietuviams. Kol neturėjome savo laikraščio, mes apie savo veiklą rašydavome amerikiečių laikraščiuose, Vilnyje ir Laisvėje. Amerikiečių spauda daug padėjo mūsų organizacijoms, mūsų spaudai. Ir dabar vilniečiai pagelbsti mūsų laikraščiu, atnaujindami prenumeratas, gaudami naujų skaitytojų.

Mūsų organizacijos, ypatingai Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos kuopos, ir pavieniai pažangūs lietuviai turėtų pasiūsti pasveikinimus Vilniai su šiomis sukaktuvėms. Su pasveikinimais gera proga ir paremti Vilni. Vilnies kelias nebuvo lengvas. Jis sunkus ir dabar. Vilnies administracija savo atsišaukime sako:

"Teko sunkiai grumtis — atmušti reakcijos puolimus, buržuazinių nacionalistų užmojus, atremti jų skundus. Priešai buvo iškėlę eilę bylų modamiesi užsmagti dienraštį. Buvo užsimota ir sudeginti mūsų įstaigą, bet ir tas nepavyko.

"Vilnies redaktoriai buvo persekiojami, areštuojami, tardomi".

Tai Nuaidėjo per Visą Pasaulį

Kai Tarybų raketa buvo nusiųsta į Pacifiką 800 mylių nuo Pearl Harbor, jos tėsikimas nuaidėjo aplink visą pasaulį. Militaristai apipilti prakaitu, tarytum okeano banga būtų juos užliejusi.

Taip rašo Jack Anderson, savaitraščio "Parade" korespondentas Washingtono.

Tarybiniai mokslininkai pasiuntę tą raketą nuo Aralo marių Sibire. Per 35 ir pusę minutės ji nulėkė 7,767 mylias. Ji skrido po 11,156 mylių per valandą ir krito okeanui tik bishk daugiau vienos mylios nuo taikinių vietos, teigia Andersonas.

Ji buvo labai didelė. Galėjo nešti 8 megatonų branduolinę bombą, kurios sproginimo jėga lyginasi 8 milijonų tonų TNT.

Bet labiausia JAV militarinius ekspertus supurtė tas, sako Andersonas, kad pirma krisiant vandenin, jos viršūnė išmetė instrumentų pun-

da. Parašytas išsiskleidė ir gerai nusileido žemyn, o TSRS laivas laukė ten arti ir ištraukė parašytą su instrumentais iš vandens.

Visa tai suderinta iki minutės. JAV ekspertai dėlei to net krūptelėjo.

Tokis tikslus nusiųdimas taip galingos raketos ir toks laiko suderinimas tiesiog stebėtinai. Juk distancija iš sviedinio bazės į jos taikinį buvo arti 8,000 mylių.

Tarybiniai mokslininkai pademonstravo savo sugebėjimą nusiųsti sykiu dvi branduolines bombas kur nori ir pataikyti kur užsimoja.

— Dvi branduolinės bombos gali būti sudėtos į vieną raketos smaigalį. Viena tų bombų galėtų būti nusiųsta į Detroitą, o kita į Čikagą. Jie nušautų vienu šūviu ne du paukščius, bet du miestus, — sako JAV militaristai.

Jau pernai TSRS nusiųdė raketą nuo Kaspijos marių pakraščio į Pacifiką, netoli Kamčatkos. Premjeras Chruščiovas apie tai prasitarė prez. Eisenhoweriui pažuokaudamas: "Manau, jūs susekėt tą raketą, kaip mes svedžiamą raketą".

JAV ekspertai stebisi, kaip Tarybų Sąjunga galėjo to pasiekti su taip jauna savo technologija. Pati TSRS juk visai jauna. O sena Rusija buvo labai atsilikus technikoje.

TSRS jau turi bent 1,000 tokių raketų.

Lyginant su JAV pačia galingiausia "Atlas" raketa, gaunasi štai kas.

"Atlasas" turi 82 ir pusę pėdos aukščio, 10 pėdų diametrą ir sveria 260,000 svarų. Jos inžinas generuoja 350,000 svarų jėgos variklį, o bomba turi 2 megatonų sproginimo jėgą. Tai yra vieno laipsnio, ar vientisa raketa.

Tarybinė raketa yra trijų laipsnių, arba dalių sudėtinga raketa, apie 120 pėdų aukščio, 16 pėdų diametru, sveria 255,000 svarų. Pakilti nuo žemės jai reikalinga apie 600,000 svarų jėgos. Ji gali nusiųsti 2,000 svarų bombą per okeanus. Jos bombų sproginimo jėga turi 8 megatonus, keturius sykius galingesnė, negu JAV "Atlasas". Ji taipgi gali nešti po dvi branduolines bombas ir numesti jas į dvi vietas, kad ir toli viena nuo kitos.

Štai dėl ko JAV militaristai išpylė prakaitas nusiųdus tokią raketą į Pacifiką.

Sarbu čia taipgi ne vien toji raketa. Labiau svarbu tarybinės technologijos sugebėjimas ją pagaminti. Jei

TSRS pirmoji pasigamino tokias raketas ir taipgi tiksliai jas nusiųdžia, tarybinė technologija gali pagaminti ir daug kitų dalykų, kurių JAV ir kitos šalys dar neturi ir nesugeba pasigaminti. Taigi, ginklavimosi lenktynės su TSRS bus labai sunkios. Neįmanoma laimėti jas.

Kariauti su TSRS būtų lygu sauzudystei, o tas bauginanti kitų šalių militaristus.

Reikia pastebėti, kad tai prastai paveikė į JAV aliantus. Vargiai kuris jų norės eiti karan.

Nusiųdimas tos raketos į Pacifiką, atrodo, pasitariaus taikai. Gal būti tuo tikslu ji ir paleista. Ir militaristai, ligi šiol dar vis nenorėję tikėti labai toli nužengusia tarybine technologija, dabar jau negalės netikėti.

V. Andriulis

Ant Nemuno Kranto

"Dainuoja lietuviai iš širdies".

Vienybė perspausdino keletą eilučių ir užvadino kitu titulu: "Nei šuo, nei katė". Aš norėčiau paklausti Vienybę, ar ji turėtų tiek drąsos pakritikuoti: "Apsergėk aukščiausias tą mylimą šalį" ir pasakyti "Nei dievas, nei velnias negelbėjo".

Kuomet užėjo karo siaubas, tie gerieji lietuviai bėgo kaip šaranciai į visus kraštus, o dabar atsisukę žiūri, kad Lietuva toje pačioje vietoje ir visi taurūs lietuviai taip pat, kad ir varge būdami, dainuoja tą dainą giliai iš širdies.

Aš irgi būdamas ten dainuočiau tokias dainas iš širdies, niekad svetur nešaukčiau: "Marija, Marija, išgelvėk žmoniją nuo priešo baisaus". Kur gi protas šauktis to, kurio nėra šioje žemėje.

Kriaučiūnas

Kur Tas Šaltinėlis

Man pasitaikė gauti Liaudies dainų rinkinį su gaidomis, kurios atspausdintos dabartinės Lietuvos rašytojų ir muzikų. Labai gražiai sutvarkyta, taip sakant, jau nėra šiukšlė, nei lietuvių kalbos darymo. Tiražas — 12,000. Kaina mūsų pinigais būtų 35 centai.

Padarykit jūs, pabėgėliai, tokį dalyką šioje šalyje ir pažiūrėkit, kiek jum kainuos. Jeigu nekibtumėt prie dabartinės Lietuvos žmonių, tai tikrai neturėtumėt ką rašyti į savo laikraščius.

Tas Pats

Persivalgė Ponai

S. Karpė

Nepriklausomaj Lietuvoj tilpo tūlos V. A. ilga apžvalga Pasternako romano "Daktaras Živago". Apžvalgininkė labai nusivylusi romanu. Jis nėra toks jau geras, kaip buvo rašoma, literatiniai. Kas blogiausia, ponai nerado jame pageidaujamos antikomunistinės tyrados. Priešingai, ji laiko romaną prokomunistiniu. Ji eina prie išvados, kad visas tas triukšmas dėl to romano buvęs iš kalno komunistų sugalvotas, kad prisiviliotus skaitytojus tam romanui ir susirinkus gražią sumą dolerių.

Kaip ten nebūtų su tais komunistų "suokalbais", vistik idomu, kad apžvalgininkė suranda, jog tas romanas nėra jau toks literatūrinis "perlas", kaip kad buvo rašoma didlapiuose. Pasirodo, kad buvo tiesa tų, kurie sakė, kad Nobelio premija už tą veikalą buvo skirta politiniams sumetimais. Nobelio premijū skirstytojai pasirodė kaip šaltojo karo kurstytojai.

Beje, J. Kardelis, kuris perspausdino tą romaną Nepriklausomaj Lietuvoj, apžvalgininkės teigimu, buvo vienas iš pirmųjų žuvelių patekti ant tos "komunistų meškerės". Taipindamas tą romaną, jis prisidėjo prie skleidimo komunistinės propagandos. Tai jums ir "gudruolis", mokinas Eisenhowerą ir kitus aukštus žmones, kaip atakirti komunistų sąmokslus.

Pastabos

Praėjusių metų rugpjūtyje, mūsų vyriausybės priėmė taip vadinamą "tight money" politiką. Lietuviškai tariant išeitų "suveržto pinigų" politiką.

Mūsų politikieriai teigia, kad lengvai duodamos paskolos yra pagrindinis dalykas infliacijai kilti.

Tadgi, išleisti patvarkymai varžo bankų duodamas paskolas namų statytojams ir kitiems.

Na, jau praėjo kuris laikas, tad galima pažūrėti, ką gero praktikoje ta politika davė?

Kaip Toronto Daily Star teigia, tai per vieną metų ketvirtį, tą politiką priėmus, iš bankų paskolos sumažėjo 42 milijonais dolerių. Bet tuo patim laiku iš kitų finansinių įstaigų, bei atskirų finansierių, paskolos pašoko virš 100 milijonų dolerių.

Staras daro išvadą, kad patvarkymuose kur nors yra skylė.

Galima sutikti. Yra skylė ir labai didelė skylė.

Pavyzdžiui, tą politiką priėmus nušimtis už paskolas tuojau pašoko. Seniau buvo imama 5-6 nušimčiai, o dabar jau 6-7 ir daugiau. Už patarnavimą skaitoma brangiau, paaugo ir "bonai" — primokėjimas už tai, kad duoda paskolą.

Ir bankai nuostolių neturi. Mažiau skolina, daugiau palma.

Naturalus dalykas. Pini-guociai, pajutę, kad paskolą pasidarė sunkiau gauti, rado sau gerą progą už paskolą daugiau lupti.

O darbo žmogus, neišgalėdamas mokėti didelę apmėntų nuomą bei siekdamas įsigyti nuosavą pastogę, liko priverstas didesnę mokesčių našta paimti ant savo pečių.

Na, o kaip su infliacija? Ar jos plitimui pastotas kelias?

Laikantis mūsų vyriausybės teigimo, kad paskolos didina infliaciją, o kaip matėme, paskolų ėmimas ne tik kad nesumažėjo, bet dar padidėjo, tai ir išvada susidaro ta, kad "suvaržyto pinigų" politika infliacijai kelio nepastato.

Dabar ieškodami "skylių" tose "suveržto pinigų" politikos patvarkymuose, mūsų politikieriai sieka dar labiau ekonominiai suvaržyti darbo žmones, kad jie kuo mažiau galėtų įsigyti, kuo mažiau pirkti.

Į tikrąsias infliacijos prie-

Tėviškė prie Nemuno

A. Matulis

Tėviškėlę aš turiu,
Nemunu apjuosta,
Su dangum melsvai žydriu
Ir sesutės juosta.

Ten, kur ant kalvų aukštų
Žalios pušys šnara,
Ten, kur mėnuo iš skliautų
Žvaigždes mums beria.

Ten, lopšely supami,
Plojome rankutėm,
Ten auksiniam židiny
Kibirkštėlę pūtėm.

Saulė ritasi šviesai,
Ritas per pasaulį...
Tėviškėlės languose
Kiekvienam po saulę.

Jos upeliuose srauniuos
Kiekvienam po dangų,
Ir lakšutė padainuos
Po kiekvienu langu.

Visados mylėsiu ją
Kaip žvaigždutę dailią,
Ten mamytės širdyje
Kiekvienam po meilę.

Ką Kiti Rašo

Svirdučiuojantis De Gaulle

Generolas De Gaulle buvo išgąsdinęs savo dešiniuosius bičiulius, kuomet jis pažadėjo alžyriečiams laisvą apsisprendimą. Buvo manyta, kad jis krypta kairėn ir darosi sukalbamesnis su nepriklausomybės šalininkais.

Bet ilgai laukti nereikėjo, kol jis padarė naują posūkį, kuris labai patiko ir jo generolams ir kolonistams. Nuvykęs Alžyran ir kalbėdamas karininkų susirinkime, gen. De Gaulle užgiedojo apie prancūzų armijos pergalę, nors dar visai neseniai jįsai buvo užakcentavęs, kad militarinė pergalė nėra taip svarbi, kaip alžyriečių teisė apsispręsti.

Generolas De Gaulle svirduliuoja tai "kairėn", tai dešinėn. Kuomet jis gavo iš parlamento specialius įgaliojimus veikti kaip jam patinka, mes sakėme, kad tais galiojimais jis gali pasinaudoti, slopindamas demokratine visuomenę, kuri palaiko teisėtus alžyriečių reikalavimus. Taip akuratai ir buvo. Prancūzų žandarai tuoj suėmė daug veikėjų, kurie simpatizavo kovūnams. De Gaulle pastaroji kalba dar labiau patvirtina tą nuomonę, kad jis, pamatiniai imant, priešingas Alžyro nepriklausomybei.

Socialistai ir populiarė ka-

žastis jie net nei nežiūr, nes jos randasi visokių bazių steigime, iš žmonių surinktų pinigų švaistyme.

Z. Janauskas

talikų partija, kurie visame kame rėmė De Gaulle ir tikėjosi, kad jis nori baigti militarinį konfliktą, esą nusivylę.

Komunistai, kurie griežtai pasisakė prieš nepaprastus galiojimus, stiprinančius diktatoriškus polinkius, iš anksto numatė kuo tas viskas kvepia.

— Vilnis

Ko nepamiršo Kęsgaila

Vadinamosios "Lietuvių bendruomenės" Kanadoje pirmininkas Stp. Kęsgaila paskutiniame "krašto tarybos" sesijos posėdyje pasakė kalbą, kurioje jis kvietė Kanados lietuvius "vienybėn" po nacionalistinių vadeivų sparnėliu. Be eilinių, nuolat girdimų pamokslų, Kęsgaila prasarė ir apie tai, ką visuomet stengėsi ir stengiasi buržuaziniai nacionalistiniai vadeivos nusiūpti nuo darbo žmonių, būtent, prabangos ir šiltų vietelių troškimą, dangstomą skambiais žodžiais apie meilę Lietuvai. Jis išplepėjo ir priežastis rietenų, kurios visuomet lydėjo buržuazinių partijų viršūnes — kovą dėl stambesnio kashnio prie valstybės lovio.

"Daugumas mūsų, — pasakė Kęsgaila, — gyvenę laimingą gyvenimą nepriklausomoje Lietuvoje, buvome įsijungę į įvairias politines grupes-partijas. Varždamiesi dėl šiltų vietų ministerijose, išmokome ne tik vienas kitą per daug kritikuoti, bet ir šmeižti. To neužmiršome ir tada, kaip po

savo kojų pasijutome nebeturį Lietuvos žemės".

Kaj dėl kritikos, tai Kęsgailos žodžiais reiktų suabejoti, bet dėl veržimosi į viršūnes — čia Kęsgaila visiškai teisus. Tačiau viena jis nutylėjo — būtent, finansines aferas ir atviras vagystes, kuriose jie gerai buvo išsiteniravę ir kurios dar ir šiandien kutena šių ponų širdis.

Pasikvieskime į talką dokumentus, kuriuos neseniai išspausdino Lietuvos žurnalas "Švyturys". Jie būdingi tuo, kad duoda vaizdą apie Kęsgailos kolegų tamsius darbelius praecityje.

1936 metais, — rašo "Švyturys", — smetoninis žvalgybininkas Augustinas Povilaitis pasišovė ištirti aktualią tuometinę problemą, — kas didesni vagys — tautininkai ar krikdemai. Žinoma, valstybės saugumo departamento direktorius ginčą norėjo išspręsti tuometinės valdžios naudai — išteisinti tautininkus.

Ir noromis nenoromis Povilaitis pateikė įdomių faktų bei skaičių apie vienus ir kitus. Jis sudarė išvagių valstybinių lėšų lentelę. Kaip nurodo Povilaitis, 1922 metais iš valstybės buvo pavogta 105,206 litai, 1923 m. — 266,226, 1924 m. — 134,894, 1926 m. — 77,370, 1933 m. — 128,448 litai. Povilaitis

prapažino, kad iš šių skaičių gaunamas tik "apytikris išėikvojimų vaizdas". Jis gardžiuojasi, kad mažiausia išėikvojimų, esą, būta pirmaisiais tautininkų diktatūros metais. Bet jis nutyli, kad tuo laiku tautininkai iš viso nekėlė bylų dėl išėikvojimų. Tačiau Povilaitis pripažįsta, kad tautininkų valdymo metais "didesnieji išėikvojimai pasitaikydavo centrinėse įstaigose".

Iš kitos Povilaitio pateiktos lentelės matyt, kad 1922-1933 metais pirmą vietą valstybės išdo grobstymo lenktynėse pasiekė Finansų ministerija, kuri išėikvojo 282,715 litų. Antroji vieta atiteko Susisiekimo ministerijai, kur buvė išėikvota 161,306 litai. Užsienio reikalų ministerija apvogusi liaudį 134,940 litų.

Povilaitis savo "moksliniame darbe" nurodo ir kai kurių didžiausių to meto vagių pavardes. Jų tarpe buvęs krikdemų ministras Petrulis, išėikvojęs 93,709 lit., tos pat ministerijos valdininkai Volkovas ir Slomskis, pavogę 86,507 litus. Susisiekimo ministerijos valdininkas Varžaitis — 56,875 litų, o "Lietuvos" draudimo draugijoje Marcinkevičius pavogė net 111,165 litus.

Bet Povilaitis neužsimena apie suktybes plačiai žinomo tautininkų vadeivos, "Maisyto" bendrovės buvusio direk-

ŠYPSENOS

Vis be patyrimo

Vaikinas, norėdamas pasigerinti merginai, kryžiavojos:

"Kaip gyvą matai, aš nesu mylėjęs kitos merginos", sakė jis.

"Kokia aš nesėkminga!" pravirko mergina. "Vis pradiniai ir pradiniai. Kada gl aš užėisiu ant patyrusio".

Nelaimės priežastis

Policininkas sulaikė moterį, kuri važiuo automobiliu neturėdama leidimo.

"Neturite leidimo?" nustebo policininkas. "Ar nežinote, kad be leidimo negalima vairuoti automobilį?"

"Na, tai dabar aš suprantu", atsiduso moteris. "Aš maniau, kad aš įvažiuoju į du automobilius dėl to, kad esu nervuota ir trumparegė".

Jam nereikia

"Ši enciklopedija", pradėjo aiškinti pardavėjas, įėjęs į namus, "yra neįkainuojama. Ji papasakos jums viską, ką tik norite žinoti". "Nėra reikalo", atsakė žmogus. "Aš esu vedęs".

toriaus J. Lapėno, kuris išėikvojo daugiau kaip 800,000 litų. Užmirštos ir daugelio kitų tautininkų aferos.

"Švyturys" duoti įdomūs dokumentai apie smetoninio užsienio reikalų ministro Zauniaus šimtatūkstantinius išėikvojimus, kuriuos nustatė tuometinė Ministrų kabineto sudaryta komisija.

Jeigu Kęsgaila būtų objektyvus, sekančią savo kalbą galėtų pailiustruoti šiais faktais. Tuomet jis giliau atskleistų tikrąsias dabartinių "veiksnių" rietenų priežastis.

Dabar gi beviltišku akordu skamba Kęsgailos šūkavimai apie emigracijos vienybę. Sąžiningi lietuviai emigrantai pagaliau visiškai nuplėš skraistę, kuria dar vis bando dangstyti "veiksniai". Nepakeliui doriems lietuviams su "veiksniais", lobstančiais iš emigrantų aukojamų sunkiai uždirbtų pinigų. Jiems nepakeliui su tautos atplaisomis, kurios šmeižia ir purvais drabsto nauju keliu žengiančią mūsų brangiąją Lietuvą.

— Tėvynės Balsas

ZUVO PENKI DARBININKAI

TORONTO. — Čia kasant požeminį vandens kanalą žuvo penki darbininkai, emigrantai.

Nelaimė įvyko iš priežasties gaisro, kuris kilo bevyrinant vamzdžius.

Kodėl Aš Su Jais Nutraukiau Santykius

Sio rašinio autorius JONAS DEKSNYS yra buvęs vadovaujantiųjų nacionalistinių organizacijų narys. Jis parašė "Tiesai" laišką, kuriame pasakoja apie savo veiklą. Spausdiname šį laišką. — Red.

—o—
(Tąsa)

Kada pokario metais didelių vargų, ryžto ir kraštutinės rizikos gyvybei kaina man pakartotinai teko lankyti krašte ir betarpiškai susipažinti su esančia čia padėtimi, mane baisiausiai sukrėtė nuožmus, beatodairinis, žudikiškas banditinis veikimas. Jokia politinė perspektyva nepagrįstas, moraliskai diena iš dienos vis labiau besidemoralizuojantis, politiškai žlibos vietinės reakcijos kurstomas, buržuazinių nacionalistų banditizmas sukėlė beprasmišką nekaltą kraujo liejimą. Vėliau užsienyje aš bandžiau mobilizuoti politines emigracijos jėgas ieškoti būdų bei priemonių, kad būtų paveiktas banditinis pagrindinis Lietuvoje ir sustabdytas žiaurus ir beprotiškas teroristinis veikimas. Kada 1948 m. iš Lietuvos užsienyje atsirado žiaurus banditas Juozas Lukša, neseniai aprašytos "Tiesos" puslapiuose, apie kurio kraupius kruvinus darbus Lietuvoje man buvo gerai žinoma, aš tada įspėjau "vilkinius" veikėjus — Krupavičių, Kairį, Sidzikauską ir kt. daryti viską, kad šis politiškai neatsakingas, moraliskai išsigimęs ir sužvėrėjęs tipas negalėtų grįžti į Lietuvą. Tokie politikanai, kaip Kairys ir Sidzikauskas, "tarp keturių akių" veidmainiškai apsimesdavo nepatrią banditiniam terorizmui krašte, bet iš esmės jie buvo ne prieš žudynes, o tik buvo tos nuomonės, kad žudynės vyksta per anksti, ne laiku. Kai krikdėmai iš Lukšos pasakojimų pajuto, jog banditinis terorizmas Lietuvoje vykdomas kraštutinio religinio fanatizmo ženkle, jie pradėjo banditinio kulto liaupsinimą užsienyje. Krupavičius, Karvelio, Sidzikausko pastangomis Lukša buvo įpirštas prancūzų, o vėliau amerikiečių žvalgyboms. Jis buvo apmokytas šnipo ir žudiko "amato". Po to tų pačių buržuazinių politikų jis buvo palaimintas ir pasiųstas į Lietuvą žudyti ramių valstiečių ir plačiu mastu vystyti šnipinėjimą.

Kai kurie buržuazinių politikų man šaukimą imtis priemonių stabdyti kraujo

liejimą Lietuvoje ėmė naudoti savo menkutėms emigrantinėms ambicijoms tenkinti. Apie mane ėmė spieštis visokie karjeristai ir avantiūristai, kaip Žakevičius renegatas Bronys Raila ir kiti. Jie tarytum pritarė mano iškeltam uždaviniui — sustabdyti krašte kraujo liejimą, bet iš esmės nieko nepadarė, kad šį tikslą įvykdytų.

Kai vėlesnėje įvykių eigoje tarptautiniuose santykiuose ėmė vis labiau įsivyravoti "šaltojo karo" dvasia bei metodai, savo laiku Vak. Vokietijoje atkurtas ir dabar jau galutinai subankrutavęs VLIK'as visą savo organizaciją iš esmės pajungė amerikiečių ir kitų žvalgybų pastangoms suorganizuoti Lietuvoje šnipinėjimo ir diversijų tinklą. Žinoma, maža ką galėjo stebinti, ypač "šaltojo karo" įkarščio metais, kai kurių valstybių šnipinėti Lietuvoje interesas. Tačiau begalinis pasipiktinimas ir apmaudas apėmė, kai skambiomis patriotizmo frazėmis besišvaistą ir emigracijos vadais pasišovę politikantai, kaip Krupavičius, Sidzikauskas, Karvelis, Ambrazevičius ir kt., siekdami konkrečios asmeninės ir partinės naudos, ėmė kurstyti jau begėstančią Lietuvą terorizmo ugnį. Tada aš vis labiau ėmiau įsitikinti, kad buržuazinių nacionalistų politinė veikla emigracijoje yra ne tik tuščia ir kvaila, bet tautos atžvilgiu žalinga ir pragaištinga.

Savo tautos priešai

Buržuazinių nacionalistų vadeivoms labai būdinga savęs liaupsinimo maniera ir manija. Jie mėgsta tituluotis "ekscelencijomis ministras" ir net "prezidentais"; dažnai jie tautai apie "kilnius išlaisvinimo" siekimus. Tačiau kasdieninė tikrovė yra visai kitokia. Aukščiausios "šaltojo karo" įtampos metais, kai imperialistiniuose sluoksniuose buvo iki kraštutinumo išvystyta propaganda bei šnipinėjimas prieš Tarybų Sąjungą, įvairios žvalgybinės organizacijos pasinaudodavo (ir dabar tam tikru mastu naudojasi) buržuazinių nacionalistų elementu emigracijoje. Gausiais ir nesugriaujamais faktais galima įrodyti, kad buržuazinių emigracijos politikų vaidmenį sudaro šie momentai: 1) parinkti iš emigrantų tarpo svetimoms žvalgyboms kandidatus šnipinėjimui Tarybų Sąjungoje vykdyti; 2) va-

ryti šlykščiausią savo tautos ir krašto šmeižimo ir juodiniimo propagandos kampaniją, 3) laikyti visą emigrantinę masę priešiškos savo tėvynei ir tautai pozicijoje. Tokius "kilnius" uždavinius vykdydami, nemaža buržuazinių politikų sugebė susikurti sau neblogą materialinę padėtį ir pajėgia išsilaiškyti "politinės karjeros aukštumoje". Tokie emigrantiniai veikėjai, kaip Krupavičius, Sidzikauskas, Lozoraitis, Žakevičius, Ambrazevičius, Raila, Karvelis, Kairys, Kaminskas ir į juos panašūs, "politinę emigrantinę karjerą" padaryti ir materialiniai neblogai susitvarkyti galėjo tik tarnaudami svetimoms žvalgyboms ir šmeiždami savo kraštą.

Buržuazinės emigracijos, kuri atsirado antrojo pasaulinio karo eigoje ir kaip jo pasekmė visuomeniniame ir politiniame gyvenime vyravo ir toną duoda krikdėmai, visokio plauko fašistinis gaivalas, buvę hitlerininkų talkininkai — lietuvių tautos budeliai ir išdavikai. Tačiau pati emigracija nėra monolitinė ir vieninga nei savo socialine kilme, nei politine praeitimi bei polinkiais. Šalia kraštutinių reakcionierių ir visokių vokiečių fašistų pakalikų emigracijoje yra daug iš esmės dorų ir taurių žmonių, kuriuos nuo gimtos žemės nubloškė arba vokiško okupanto prievarta, arba pašėlusiai antitarybinė propaganda. Pastarųjų mūsų tautiečių moralinė būklė emigracijoje tikrai yra sunki ir giliai apgailėtina. Kiekvieną kiek pažangesnę mintį, kiekvieną bandymą kiek objektyviau ir teigiamiau vertinti krašto pasiekimus ekonomikos bei kultūros vystymo srityse reakcija apšaukia komunistinių idėjų skleidimu, emigrantinio "kovingumo" silpninimu, išdavimu... Be atodairinio melo ir šmeižtų srautu emigracijos reakcija siekia išrauti iš eilinio emigranto dvasios meilės, džiugesio ir pasididžiavimo savo kraštu ir jo laimėjimais jausmus. Šis gimtojo krašto koneveikimas yra biauirus nusikaltimas prieš savo kraštą ir tautą.

Praregėjimas

Nusivylęs emigracijos buržuazinių nacionalistų politinė veikla, įsitikinęs, jos beprasmiškumu ir dažniais atvejais nusikalstamumu, aš stengiausi tyra širdimi ir sveiku protu suvokti ir vertinti sudėtingus ir dinamiškus įvykius bei reiškinius krašte. Vis labiau pradėjau suprasti, kad buržuazinės Lietuvos atsitatymo tikslas tėra tuščias reikalas, kuriam siekti nebėra nei bazės, nei sąlygų. Aš pastebėjau, kad vis daugiau ir daugiau anks-

Vakarai Ima Liūtą ne Už Galvos, o už Uodegos

Rašo N. AUKSTUOLIS

Kaip žinia, Genevoje jau prasidėjo pasitarimai dėl nusiginklavimo. Nuo Vakarų dalyvauja Jungtinės Valstijos, Britanija, Francija, Kanada ir Italija, o nuo Rytų — Tarybų Sąjunga, Lenkija, Čekoslovakija, Bulgarija ir Rumunija. Iš Vakarų patiekto plano jau galima aiškiai matyti, jog kelias į nusiginklavimą bus pilnas erkškečių. Ne vienas iš dalyvaujančių diplomatų pražils ir numirs, kol ką nors gera padarys.

Pagal Vakarų planą, pirmiausia turi būti sudaryta Tarptautinio Nusiginklavimo Organizacija, kuri prižiūrėtų nusiginklavimo vykdymą. Po to, Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga turi sumažinti armiją iki 2,500,000 kiekviena, o pagal jas proporcingai ir visos kitos. Prie to, kiekviena šalis turi sutikti padėti į gink-

čiau svyravusių žmonių krašte nuosirdžiai įsijungia į viešojo gyvenimo kūrybos eigą, atsakydami tuščių lūkesčių puoselėjimo. Matydamas smarkiais tempais kylančią Tarybų Lietuvos žmonių gerovę, visais būdais skatinamą, globojamą ir klestančią tautos kultūrą, nepalyginamą socialinių reikalų tenkinimą, — aš pamazū priėjau išvadą, kad mano širdyje ir prote išnešioti karščiausios meilės savo tautai ir kraštui idealai realizuojasi Tarybinėje santvarkoje, Lietuvos žemėje.

Manyje ėmė bręsti ryžtingas sprendimas. Po ilgų vidišnių apmąstymų ir svarstymų aš priėjau išvadą, kad tiek daug triūso, pasiaukojimo bei rizikos pareikalavusi mano politinė veikla praeityje tebuvo pylimas vandens ant dvasiškai man svetimo buržuazinių politikų malūno. Todėl aš ryžausi nutraukti santykius su buržuaziais nacionalistais ir ieškoti būdų įsijungti į viešą Tarybų Lietuvos gyvenimą. Kurį laiką jau būdamas pilnateisiu Tarybų Lietuvos piliečiu, aš turėjau galimybės įsitikinti, kad mano sprendimas buvo teisingas. Aš matau žydinčią Tėvynę, kuri, plačiai išskleidusi visas kūrybines savo galias, brolišku tarybinių tautų šeimoje užtikrintai žengia šlovingu socializmo keliu į mūsų epochos didįjį tikslą — komunizmą.

Žydėk ir klestėk, mano brogi Tėvynė — Tarybų Lietuva!

Jonas Deksnys

ly sandėlius po tam tikrą kiekį ginklų savo teritorijoje, kuriuos prižiūrės TNO.

Antrojo stadijoje, turi būti uždrausti erdviniai masinio naikinimo ginklai. Čia kalba eina apie satelitus su nuklinėmis bombomis. Bandymai tarpkontinentiniais sviediniais turi būti raportuojami TNO, kartu su informacijomis apie jų gamybos vietas. Gamyba nuklinės medžiagos dėl militarinių reikalų turi būti sulaikyta, jeigu sutartis kitais klausimais bus sėkmingai vykdoma. Šiuo tarpu armijos turi būti sumažintos dar 400,000, kas liečia Jungtines Valstijas ir Tarybų Sąjungą, o kitos sutinkamai su jų kvotomis.

Trečiojo stadijoje, turi būti sulaikytas gaminimas nuklinių, cheminių ir biologinių masinio naikinimo ginklų. Esančių ginklų kiekis sumažintas, kol galų gale jie bus visai sunaikinti. Sudarius tarptautinę taikos išlaikymo organizaciją, vidujinės jėgos turi būti sumažintos tiek, kad būtų palikta tik dėl naminio saugumo ir atlikimo tarptautinių obligacijų Jungtinių Tautų ribose.

Dabar panagrindėkime šį planą.

Kaip matėt, baisyjū ginklų gamyba bus sulaikyta tik trečiojo stadijoje. Reiškia, kad laike dviejų pirmųjų stadijų nukliniai, cheminiai ir biologiniai ginklai bus gaminami, kap ir dabar. O šie ginklai yra kaip tik pavojingiausi. Šiais laikais, tik šie ginklai yra tinkami dėl agresijos, netikėto užpuolimo. O jie bus ne tik neuždrausti, bet dar jų gamyba tęsiama, kol du pirmieji nusiginklavimo perijodai praeis.

Kas liečia armijas, jos šiais laikais nebėra agresijos priemonėmis. O kas liečia satelitus su nuklinėmis bombomis, tai neverta ir kalbėti. Ir kam tuos satelitus leisti, kuomet tarpkontinentiniais sviediniais galima daug lengviau tą darbą atlikti. Nebent jau būtų galima, sakysime, "pakabinti" juos virš didžiųjų miestų, kad jie kabotų visą laiką.

Toks nusiginklavimas, aišku, yra iš atbulo galo. Ir labai pavojingas.

Daleiskime, kad vykdamas pirmas dvi stadijas atsitinka kas nors tokio, kas suardo susitarimą ir nusiginklavimo darbas sugriūva. Abi pusės bus surinkusios visas reikalingas informacijas dėl

Gyvenimą Pradedu iš Naujo

Buvusio kunigo A. Akstino laiškas "Tiesai"

Kaj ilgai klaidžiojęs žmogus atranda tikrąjį kelią, jo džiaugsmui nėra ribų. Tas džiaugsmas tuo didesnis, kada klaidos visiškai suprantos ir kada esi kupinas jėgų jas išpirkti, dirbti gerą, naudingą visuomenei darbą.

Leiskite man, ilgą laiką klaidžiojusiam religinėse tamsybėse, dešimtį metų kunigavusiam, per "Tiesos" laikraštį papasakoti, kodėl aš buvau tapęs religinio kulto tarnu, kaip nusimečiau religinių prietarų našta, kas mane paskatino pradėti viską iš naujo, įsijungti į gražų tarybinių žmonių gyvenimą. Laikau tikslingu laikraštyje pasisakyti todėl, kad tarybinė visuomenė, buvę mano kolegos, tikintieji teisingai suprastų, kodėl aš mečiau kunigystę.

Tapau kunigu prieš dešimtį metų. Dirbau eilėje kaimo parapijų, dviejuose Vilniaus bažnyčiose. Ir štai jau antra savaitė, kai aš nebe kunigas. Kas atsitiko? Kodėl aš mečiau kunigystę?

Bet pradėkime nuo pradžių. Gimiau Dūkijos kaimė. Mano tėvai — valstiešiai. Esu labai dėkingas savo tėveliams, kad jie leido mane mokytis. Baigęs Vilniuje pradžios mokyklą, įstojau čia į Vytauto Didžiojo gimnaziją. Gyvenau bendrabutyje, kuriam vadovavo ištikimi bažnyčios tarnai. Bendrabučio auklėtiniai kiek vieną sekmadienį buvo organizuoti vedami į bažnyčią, dauguma iš jų buvo bažnytinių draugijų nariai, kiek vieną mėnesį turėjo eiti išpa-

sėkmingo užpuolimo nukliniais ginklais, kurie gali būti gaminami ir tobulinami laike pirmųjų stadijų. Tokiu būdu, agresijos ir susinaikinimo pavojus tokio nusiginklavimo akivaizdoje ne sumažėtų, o padidėtų.

Norint rimtai kalbėti apie nusiginklavimą, pirmiausiai reikia imti liūtą už galvos, o ne už uodegos, nes liūtas pajėgumo nenustos dėl to, kad jo uodega bus parišta. Nukliniai ginklai yra pavojingiausi, agresijos ginklai. Jūs reikia visai uždrausti ir visus sunaikinti. Reikia sunaikinti cheminius ir biologinius masinio žudymo ginklus. Nesant tokių ginklų, aišku, agresijos pavojus pranyktų. Kas, pavyzdžiui, galėtų veržtis į Jungtines Valstijas ar Kanadą per vandenynus ir ledynus?

Nesant nuklinio užpuolimo pavojaus, aišku, būtų lengva eiti ir prie kitų ginklų mažinimo ir armijų likvidavimo.

žinties. Kadangi iš mažens buvau tikintis, visos šios pareigos lietė ir mane.

1945 metais gimnaziją baigiau. Sąlygos buvo visos stoti į bet kokią aukštąją mokyklą. Kaip ir kiekvienam abiturientui kilo klausimas: kuo būti, kokią profesiją pasirinkti? Ir čia mano žvilgnis nukrypo į Kauno kunigų seminariją. Ruošdamasis stoti į seminariją, aš tikėjau ten rasti autoritetingus profesorius, idealių draugų būrį. Čia turėjau galutinai įsisaugoninti savo gyvenimo prasmę, išspręsti mano besiformuojančios pasaulėžiūros klausimus. Tačiau jau pirmosiomis gyvenimo seminarijoje dienomis mano viltys ėmė byrėti. Atsivėrė tikras gyvenimo seminarijoje veidas. Pirmajame filosofijos kurse buvome 105 klausytojai. Kas tai per jaunuoliai? Dauguma žmonių, kurie, vengdami atlikti karinę tarnybą, seminarijoje rado saugų prieglobstį. Nemaža buvo ir tokių, kurie kunigystėje matė lengvą ir pelningą amatą. Tada buvau giliai įsitikinęs, kad kunigu galima būti tik iš pašaukimo. Todėl pradžioje panašios mintys man buvo baisios, bet gyvenimas įrodė, kad jos teisingos. Ar čia radau idealių draugų? Deja, ne. Išdidumas, pavydas, nepasitikėjimas — štai daugelio seminarijos auklėtinių bruožas. Ir tai, kaip vėliau įsitikinau, nebuvo atsitiktina. Šie žmonės neatsinešė šių bruožų iš šeimų, iš mokyklų. Pats seminarijos režimas luosina jaunuolius, skiepia jiems tokius netikusius bruožus. Štai, pavyzdžiui, individualią draugystę seminarijoje žiūrima kaip į regulos (seminarijos gyvenimo taisyklės) pažeidimą. Be palydovo draudžiama išeiti už seminarijos ribų: pas gydytoją, į paroduotuvę ar panašiai. Seminarijos auklėtiniams ir iš viso draudžiama pažinti gyvenimą, kuris vyksta už jos sienų. Griežtai prižiūrima, kad klierikai neitų į teatrą, kiną, koncertus. Dvasinių pratybų ir vergiško paklusnumo atmosferoje seminarijos auklėtiniai priversti nutraukti visus ryšius su tikruoju pasauliu. Toks režimas savaime įrėžia į besiformuojančią jaunuolio sąmonę nepasitikėjimą (juk tavimi irgi visą laiką nepasitikimi), uždarumą, įtaringumą.

Šie bruožai daugeliui palieka pėdsaką visam gyvenimui. O kaip tokioje aplinkoje aš su savo kolegomis mokiausi? Pagaliau čia buvo ne moks-

las svarbiausia. Gali būti ir nemokša, bet jei uoliai vykdysi regulą — būsi geras klierikas, be sunkumų išlaikysi egzaminus, tau pranašaus gero kunigo ateitį. Gi filosofijos disciplinos mums buvo dėstomos griežtai prisilaikant Tomo Akviničio mokymo. Filosofiniai teiginiai mums buvo perteikiami abstrakčiai, scholastiniu metodu, visiškai nesurišant su realiu gyvenimu. Būdavo ir taip, kad patys dėstytojai patylomis reikšdavo savo abejones. Tačiau tai būdavo laikoma kažkuo panašiu į nusikaltimą.

Visiškai pagrįstai mane gali paklausti: kodėl gi aš, visa tai matydamas ir suprasdamas, neišėjau iš seminarijos? Tokia mintis mane dažnai aplankydavo. Daug galvojau. Tačiau atitrauktas nuo viso pasaulio seminarijos gyvenimas darė savo abejones stengdavus vyti į šalį, o bažnytinis mokymas maniau suderinsiu su realiu gyvenimu jau kunigaudamas, būdamas liaudies tarpe.

Vis dėlto jau patys pirmieji kunigavimo metai parodė man, kad klydau. Ir čia pajutau, kad kunigai atitrūkę nuo realaus gyvenimo, nuo visko, kuo gyvena, rūpinasi ir ką dirba mūsų žmonės. Kaskart vis labiau ėmiau suprasti, kad naudos žmonėms, apie kurią anksčiau galvojau, kunigai visai neneša, o mūsų skelbiamos "tiesos" tokios yra neįtikimos ir miglotos, jog jomis ir patys kunigai vis labiau abejoja, o ir žmonės, kylant mokslui ir kultūrai, jomis nebetiki. Mūsų darbo netikslingumą vis labiau ryškino susitikimai su žmonėmis. Aiškiai teko pamatyti, kad ir didelė dalis tikinčiųjų religines apeigas atlieka iš įpratimo, pagal tradicijas, o tikėjimas į dievą, kaip į idealą, yra labai ribotas, nerealus, o kartais jo ir visai nėra.

Tapęs kunigu, buvau paskirtas vikaru į Adučiškio parapiją, kur tuo metu klebonu buvo kun. J. Steponavičius, dabartinis Vilniaus arkivyskupijos ir Panevėžio vyskupijos apaštališkasis administratorius. Tuometinis klebonas vėl man savo vadovavimu priminė seminarijos sienas, o gal dar net baisiau. Gyvenau viename bute su juo. Kaip ne keista, mes gyvenome XX-jo amžiaus viduryje be radijo aparato. Neleido jo ir man įsigyti, kiek aš supratau, aip buvo elgiamasi, kad nedarytų mums įtakos dabartinio gyvenimo tikrovė.

Mane giliai paveikė vienas jo pasielgimas. Vieną kartą atėjo moteris kviesti kunigą pas ligonį, gyvenantį miestelio pakraštyje. Klebonas atsisakė vykti pas ligonį tik todėl, kad apie kilometrą kelio reikėjo eiti pėsčiam, nes moteris neturėjo galimybės kunigą nuvežti. Ne tik jis pats nėjo pas ligonį, bet uždraudė ir man tai daryti. Jo įsitikinimu — nedera pėsčiam eiti pas ligonį.

Vėliau, dirbant jau kitose parapijose, teko vis labiau susidurti su kunigų konservatizmu, obskurantiškumu, veidmainiavimais bei gobšumu. Ne vienam gali kilti klausimas: negi į kunigus eina savanaudžiai žmonės? Ne! Daugumas jaunuolių, pagal jų supratimą, turi kilnius tikslus. Bet kodėl tie geri jų norai taip greit sudūžta susidūrę su gyvenimo tikrove? Čia kalta pati bažnyčia su savo drakoniškais įstatymais — kanonai. Bažnyčios kanonai — tai griežiausias įstatymų rinkinys. Bažnyčios kanonai nesiskaito su jokiais žmogaus jausmais, nesiskaito su pažangaus gyvenimo reikalavimais. Kiekvienas kunigas anksčiau ar vėliau atsistoja prieš dilemą: nori nepažeisti kanonų, pamiršk save, gyvenimo tikrovę. Priešingu atveju būsi pasmerktas. Kam naudingi tokie kanonai? Jie naudingi bažnyčios vadovams. Juo kietesni įstatymai — didesnis autoritetas, tuo lengviau valdyti.

Neišvengiau ir aš konflikto su bažnyčios kanonais, o taip pat ir su jų veikimo praktika. Kai kurie iš jų dabartinio gyvenimo šviesoje pasirodė tokie atsilikę, beprasmiški, o dažnai net juokingi! Štai vienas pavyzdys. Susirgusią gerklės ligą mergaitę atvežė į bažnyčią. Pradžioje ją pagydyti šv. Blažiejaus žvakių pagalba ir maldomis. Atsisakyti negalėjau: būčiau ėjęs prieš bažnyčios nustatytą tvarką. Žinoma, nei žvakės, nei aš mergaitę nepažeidom. Kaip vėliau sužinojau, ligonė kreipėsi į gydytojus, ir jie pagydė.

Tai tik vienas pavyzdys iš mūsų kunigiško darbo, kuris kaskart man vis darėsi toks beprasmiškas ir ne tik nereikalingas, bet žalingas. Pajutau, kad pradėda drebėti paskutiniai mano įsitikinimų ramsčiai. Dirbant Vilniuje tas drebėjimas vis didėjo. Čia pamačiau naujojo gyvenimo didingumą, veržlumą, kūrybiškumą.

Vis labiau ėmiau domėtis aplink verdančiu gyvenimu. Skaitydamas pažangią literatūrą, stebėdamas gyvenimą, ilgai vis labiau ėmiau įsitikinti, kad bažnyčia nieko pozityvaus neduoda žmogaus gyvenimui. Priešingai, dvasininkai, skelbdami

tikėjimo tiesas, guosdami žmones dangaus laime po mirties, žaloja jų sąmonę, stabdo jų iniciatyvą kovoję už gražesnę gyvenimą žemėje. Ne paslaptis, kad konfliktas su religija ėmė atspindėti mano, kaip dvasiškio, veikloje. Savo samprotavimus apie religiją teko išreikšti ir kai kurių draugų tarpe. Tai sužinojo ir Vilniaus arkivyskupijos ir Panevėžio vyskupijos apaštališkasis administratorius J. Steponavičius. Šių metų sausio mėn. pabaigoje gavau iš jo raštą, kad atvykčiau pas jį rimtam pokalbiui. Bet jau buvo per vėlu. Aš jau buvau apsisprendęs mesti kunigavimą. Sekančią dieną aš išvykau iš Riešės parapijos, kur paskutiniu metu kunigavau.

Atsisakiau kunigystės, žinodamas, kokią reakciją sukelsiu šiuo žingsniu dvasinėse vyriausybėse, reikalingai nusiteikusių kunigų bei tikinčiųjų tarpe. Remiuosi patyrimu. Savo metu metė kunigystę buvęs seminarijoje vienas iš dvasios tėvų, du mano kurso draugai. Kunigavimo metu jie buvo laikomi gerais dvasiškiais. Gi nutraukę ryšius su kunigyste, labai greit buvo iškoneikti tų, kurie neseniai juos gyveno tikrovę. Priešingu atveju būsi pasmerktas. Kam naudingi tokie kanonai? Jie naudingi bažnyčios vadovams. Juo kietesni įstatymai — didesnis autoritetas, tuo lengviau valdyti.

Savo gyvenime padariau didelę klaidą. Keliolika metų, pragyvenau visuomenei ne tik nieko gero nepadaręs, bet ir žalodamas žmonių sąmonę. Savo klaidą visiškai suprantu. Dabar gyvenimą pradėdu iš naujo. Manau, kad galėsiu būti naudingas tarybinei visuomenei.

Ambrozijus Akstinas

Trumpai iš Visur

*Agurkas visada 1-2 laipsniais Celsijaus yra šaltesnis už aplinkinį orą.

*Pelikanai visada skrenda žasele ir mostaguoja sparnais vienu metu.

*Nutrija lengvai prijauninama, ir Italijoje ji dresiruojama žuvims gaudyti.

*Strausas — greičiausias bėgikas pasaulyje. Jis gali išvystyti greitį iki 120 kilometrų per valandą, nors tokiu greičiu jis gali bėgti viso tik 2 kilometrus. Bėgančio strauso kojos taip greitai juda, kad stebėtojai jos atrodo, kaip neryški dėmė.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Montrealiečiai praėjusiam vajuje pasirodė tikrais patrijotais, kas liečia Liaudies Balsą. Bet praėjus vaju, kaip ir po kiekvienos darbymetės, paėmė poilsį ir atkreipė atydą į vaises ir kitokius šeimyniškus susiėjimus. Tai gerai, tas padeda palaikyti draugystę, lietuviškus papročius.

Bet man atrodo, kad mes per tokius susiėjimus pamirštame kultūrinę pusę. Esu tikras, kad į tokius susiėjimus ateina ir tokių, kurie neskaito Liaudies Balsą tik dėl to, kad nėra kam juos pakalbinti, nurodyti spaudos gimta kalba reikšmę išėjimams. Ši spauda ne tik riša mus su savo tauta, jos kultūra, bet ir padeda geriau pažinti naują tėvynę, įsitraukti į jos bendrą gyvenimą. Liaudies Balsas padeda mums arčiau susidraugauti, supažindina su mūsų džiaugsmais, vargais ir nelaimėmis.

Serga St. Daukša. Turėjo operaciją ant vidurių Generalėj ligoninėj.

F. Ilgūnas taip pat turėjo operaciją ant vidurių Viktorijos ligoninėj.

W. Sapkauskas gydosi namie gydytojo priežiūroje.

A. Mikalajūnas guli ligoninėj jau keli metai. Jis paralyžuotas. MLSDPD susi-

rinkime pirmininkas prašė, kad atlankytų minimą draugą, kam sąlygos leidžia. Ligoninė randasi kur buvo senoji Generalėj ligoninė.

F. T. Engel (Žižiūnaitė) susilaukė sūnelio. Motina ir naujagimis jaučiasi O.K.

Montrealo priemiestyje, Lakeshore, ir vėl pasirodė laukinių kačių (panterų). Pespėjama, kad jeigu kam tektų susitikti su viena iš tokių, tai būtų atsargiam.

Esą reikia žiūrėti tokiam panterai tiesiai į akis. Ji susigėdinanti ir einanti tolyn. Bet jokių būdų nesivyti ar bauginti be ginklo rankoje.

Nuo kovo 1 dienos duona Montreale pabrango 1 centu ant kepalą.

Kompanijoms nereikia nei streikuoti, nei arbitracijos tarybų atsiklausti, kada nori pakelti produktų kainą.

McGill universiteto profesorai dirbo virš dviejų metų, kol išrado bombą, kurią išsklodavus gaunasi neišpasakytas karštis.

Bomba bus naudojama ledų kalnam jūrose tarpinti. Tokiu būdu būsią pašalintas pavojus laivams.

Šių bombų pagalba būsią galima tarpinti ledus St. Lawrence upėje ir palaikyti

Montrealo prielauką atdaryti visą žiemą.

Kvebeko provincijoje yra 10 technikos mokyklų, kurios beveik visos randasi Montreale.

Per metus laiko jos išleidžia virš 1,000 technikų. Norinčių lavintis yra daug daugiau, negu jose gali sutilpti.

Kvebeko provincijos industrijoms trūksta 16,000 technikų. Balandžio mėnesį šaukiama technikų asociacijos konferencija.

Montrealo katalikų mokyklose kitais metais busianti naudojama nauja sistema matematikos mokyme.

Nauja busianti daug geresnė, negu dabartinė.

Montrealo draugija kovai su vėžiu, kuri susitvėrė 14 metų atgal iš 12 narių, šandien turi jau 10,000 narių.

Šios draugijos iniciatyva buvo sukelta \$575,000. Ji suteikė daugeliui vėžiu sergančių pagalbą. Taipgi vedami

tyrinėjimai, kaip pagydyti vėžiu sergančius.

Šios draugijos adresas: Cancer Society, 1410 Stanley St., Room 403, Montreal. Norintieji paaukoti šiai draugijai, gali siųsti aukas minėtu adresu.

Montrealo neregų draugija praėjusiais metais globėjo virš 2,600 neregų, daugiausia vaikų. 869 neregams parūpino darbus.

Be to, draugija suteikė pagalbą 1,000 asmenų, kuriems grumojo neregystė, tokiu būdu išgelbėdama jų regėjimą.

Ateinančiais metais draugija mažinsianti veikimą, jeigu negausianti didesnės paramos.

Ledlaužiams pralaužus ledus ligi Montrealo prielaukos, prasišalino pavojus, kokį turėjo Montrealas 1886 metais, kuomet vanduo apšėdė gerą dalį miesto.

Šią žiemą vanduo upėje buvo pakilęs 25 pėdas virš normalaus aukščio.

B. K.

Miegas ir Sapnai

Daug visokių nuomonių būdavo apie miegą ir sapnus. Dar ir dabar kai kas mano, jog jie surišti su antgamtinėmis jėgomis, o sapnus laiko netgi pranašiškais dvasių nurodymais žmonėms. Kai kas sapnuose bando įžiūrėti net būsimus istorinius įvykius. Kad visa tai yra nesąmonė, tau įrodys čia spausdinamas straipsnis.

Ką galvojo apie miegą žmonės senovėje

Senovės žmonėms nebuvo žinoma miego ir sapnų paslaptis. Buvo pramanyta įvairiausių sapnų aiškinimų. Jų dar ir dabar klausomės kaip įdomių pasakų, nors jais ir netikime. Senovės graikai tikėjo, kad esąs kažkoks sparnuotas dievas Hipnos, kuris skrisdamas nešdavo veisius aguonas ir skleisdavo iš rago migdantį gėrimą. Savo stebuklinga lazdele jis užmerkė akis, suteikė miegą. Senovės graikai tikėjo, kad sapnai — tai dievų kalba. Jie eidavo pas šventuosius išsiaiškinti savo sapnų reikšmės. Tik visa tai bu-

Sekmadienių popiečiaus Nastė būdavo užsiėmusi. Pas ją ateidavo darbo draugė, to paties kaimo mergina Albina Dukurniūtė, kuri, nusibodus tarnauti pas ūkininkus, išėjo dirbti į mišką, ieškodama savarankiškesnio gyvenimo. Suradusi laisvesnę valandėlę, užbėgdavo Dumčiaus Matilda, užeidavo artimas kaimynas, sumitęs bernas Pranulis Jurgis. Jie dažniausiai išsivesdavo Nastę į

kaimą ar kur nors į paragę, kur susirinkdavo daugiau jaunimo. Su jais visais Nastė buvo supratusi iš mažens, dar tebeapiemenaudama.

Visi šie jaunuoliai buvo grubūs, blogai išauklėti, nepamaldūs ir nenuolankūs, ne tokie, kokius mėgo Klimas. Jis niekaip negalėdavo suvo seniai — prieš 2,500 metų. Kaip atsilikę visi tie, kurie dar ir dabar tiki sapnais ir jų reikšmes aiškinasi supelijusiose sapnų knygose.

Iš kur atsiranda sapnai ir kodėl jie tokie įvairūs

Pabandykime prisiminti, ką mes matėme šiandien, prieš mėnesį, prieš metus. Pamatysime, kad vieni įvykius prisimins aiškiai, kiti — miglotai. Daugelis geriausiai prisimins tą, ką matė šiandien, o ne prieš metus. Sapnai juk taip yra ne kas kita, kaip miegančio žmogaus prisiminimai. Pagalvok: juk tu dažniausiai sapnuoji tai, ką šiandien matei, skaitei ar ko

norėjai. Jei tavo draugas užaugęs nori būti lakūnu, tai jis sapne skraido. Jei mergaitei labai patiko draugės rankdarbis, lėlė, tai sapne ji dažnai mato tą daiktą, su juo žaidžia. Sapnus dažnai sukelia ir išorinės priežastys. Tvankus miegojimo oras, nepatogus ir sunkus patalas gali sukelti nemalonių prisiminimų, ir jūsu sapnai bus sunkūs, o poilsis — blogas. Žmogui augant, sapnai darosi vis sudėtingesni, vis įvairesni. Tai visai suprantama, nes augdamas žmogus darosi protingesnis, jis daugiau sužino, pamato ir prisimena.

Kartais sapnai būna labai keisti, nepaprasti. Tačiau, kai pradėdame ieškoti priežasčių, suprantame, kad mes viską esame kažkada anksčiau matę, nieko nėra juose nematyto, negirdėto. Žmogus nesapnuoja to, ko nėra pats patyręs arba girdėjęs. Idomūs yra aklių žmonių sapnų aprašymai. Neregiai niekuomet pasaulio ir sapnuose nemato, o tik girdi kalbas, pasakojimus, garsus.

Kas yra miegas

Jei jūs daug bėgiojate, tai pavargusios kojos reikalauja reikalauja nors trumpučio poilsio. Panašiai yra ir su miegu. Kai pavargsta jūsų proto organas — galvos smegenų žievė, ji ima reikauti poilsio. Iš pradžių jūs pradėdote snausti, o po to užmiegate. Jei daug bėgiojate labiau pavargsta kojos, tai jos ir miego metu labiau nori ilsėtis. Taip panašiai miego metu ilsisi tos proto dalys, kurios pavargę. Žmogui ir miegant labiausiai rūpi tai, apie ką jis galvojo. Kad tai tiesa, rodo tokie aprašymai. Poetas net miegodamas kartais suderina savo eilėraštyje eiles, kompozitorius miegodamas girdi gražias melodijas.

Dabar mokslininkai daro įvairius bandymus, siekdami, kad miego metu nepavargusios proto dalys galėtų dirbti naudingą darbą. Taip bandomas aparatas, kuris veikia nepavargusias galvos smegenų žievės dalis ir miegantį žmogų moko svetimų kalbų...

G. Bajoraitis

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilė ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. PO. 8-6679
VERDUN, QUE.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS IR VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kalnoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Mirus

Petro Petrulio Motinai Lietuvoj

Reiškiame nuosirdžiausią užuojautą liūdesio momente mūsų geram draugui Petruil Kanadoje ir jo broliams ir sesutėms, gyvenantiems Lietuvoj.

F. J. Kaušakiai S. E. Pečuliaičiai
F. Spaičys M. Spaičys
K. Žekonis

Montreal, Que.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

R. Niaura, Islington, Mass., prisiuntė naują prenumeratą, kurią užrašė į Lietuvą Mary Paura.

P. Pargelen, Windsor, Ont., atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratas ir paaukojo LB paramai \$1.50.

Vera Smalstienė, Livonia, Mish., prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir paaukojo \$1.

J. Kraus, Hart, Mich., prisiuntė A. Vyšniauską atnaujintą į Lietuvą prenumeratą.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė naują prenumeratą, užrašytą J. Sinkevičiaus Lietuvos.

A. Schall, Wadena, Sask., atsinaujino sau ir Lietuvos prenumeratas ir paaukojo \$1.50.

J. K. Alvinas, San Francisco, Calif., prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo dviejų skaitytojų po 50 c. aukų.

J. Gugis, Toronto, atnau-

jino prenumeratą į Lietuvą.

K. Pačiūnas, Elizabeth, N. J., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo 50 c.

Anel. Jekentienš, Lethbridge, Alta., atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo 50 c.

M. Preikšas, Kitchener, Ont., lankėsi Toronte, atsinaujino prenumeratą ir paaukojo \$1.50.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.

Administracija

Dar Viena Tvirtovė Baigia Savo Dienas

Po pirmojo pasaulinio karo francūzai ir vokiečiai buvo pasibudavoje tvirtovių linijose. Vokiečių vadinosi Siegfried, o francūzų — Maginot. Jos turėjo apsaugoti ir vienus ir kitus. Bet kada vokiečiai ir francūzai susikibo, tos tvirtovių linijos pasirodė bereikšmės. Faktinai, Maginot linija buvo nuosto-

linga, nes joje buvo daug ginklų, kurie būtų buvę labai reikalingi kur kitur, bet negalima buvo jų paimti. Suomial turėjo Mannerheim tvirtovių liniją. Ta irgi neatlaikė, nors buvo daug vilties į ją sudėta.

Nežiūrint to, kad tokios "apsigynimo" linijos pasirodė bereikšmės, amerikiečiai ir po antrojo pasaulinio karo tikėjo į tokias ar kitokias linijas. Jie išsibudavoje radaro linijas, vieną savo žemė, o dvi Kanadoje. Be to, jie nutiesė Atlante ir Pacifike linijas panaudodami laivus su radaro stotimis. Net 36 tokie laivai stovėjo sargyboje.

Apskačiuojama, kad šios radaro linijos kainavusios maždaug \$600,000,000.

Dabar Washingtonas praneša, kad amerikiečiai ištraukia iš sargybos net 32

laivus iš Atlanto ir Pacifiko sargybos. Palieka tik keturi. Taipgi būsiančios išardytos radaro linijos Kanadoje. Jau esą įsitikinta, kad bombierių ataka yra praeities dalykas. Jeigu kiltų karas, tai bombardavimai būtų atliekami tarpkontinentiniais svied-

niais, prieš kuriuos radaro linijos nieko nereiškia.

Kaip matome, \$600,000,000 nueis su vėjais.

**Palaikykite Tuos Biznierių,
Kurie Skelbiai
LIAUDIEN BALSĄ**

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminų Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite telefonuokit ar uželkit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis.

Taipgi turime polio šiepų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Prinamam persiuntimui gatavai sudarytos siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DĖMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą

siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiūsisime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DĖMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST

Telephone: LI. 5-1724

Taipgi prinamam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinių ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siūskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario

Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos, išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuodirdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

R. LUKINSKAS

Nepaklusnūs Dievui

Ištraukos iš apysakos

Niekuomet Nastel bažnyčioje dar nebuvo buvę taip nuobodu ir nyku. Dusliai ir migdančiai dūzgė vargonai, prie altorių blausiai smilko vaškinės žvakės, nuo sienų abejingai žvelgė tingūs, pavargę šventieji. Net ir iš mėlynų žvaigždėtų lubų žvelgianti trikampė apvaizdos akis, kuri Nastei visuomet sukeldavo nesuprantamą pagarbą ir baimę, dabar spoksojo abejinga ir negyva, tarsi simbolizuodama tą bejausmę, visaižinančią ir visagalinę tobulybę, kuri iš dangaus lediniu abejingumu žvelgia į savo žemę, jos pačios valia prisėtą vargo ir nelaimių, kančių ir sielvarto, žiaurios neteisybės ir pasibaisėtinų niekšybių.

Bažnyčia tebebuvo pustuštė. Tik kelios miesto davatkėlės, suklypusios prie "dievo stalo", pašnibždom čėžėjo poterius ir maži moksleivių būreliai pasieniais pūtė sugrubusias rankas.

Prie didžiojo altoriaus jaunąs kunigas laikė mišias. Į aukštį kilo ne jo maldos žodžiai, bet didžiuliai pašo garo kamuoliai.

Pasirinkusi nuošalesnę vietelę, greta mūrinio pilioriaus, iš kur galėtų gerai matyti pamokslininką ir girdėti jo žodžius, Nastė atsiklaupė ir pradėjo skaityti meditacijas.

Malda nebežavėjo, žodžiai liko tik žodžiais, be gilesnės prasmės, be tos gaivinamos jėgos, kurią anksčiau ji pajusdavo besimeldama anksatyvą rekolekcijų rytmetį. Nastės mintys vis dažniau atitrūkdavo nuo maldos, ir ji vis dažniau pagalvodavo, kad jai šalta, kad ima gelti kojų pirštus, kad per lėtai bažnyčioje renkasi moksleiviai ir kad tėvas Rozelė ilgai nepradeda pamokslu.

Pabaigus paskutinį maldos posmą ir ištarusi "amen", Nastė pati nustebo — ji visai nežinojo ką skaičiuoti, neatminė nė vieno žodžio. Pasirodo, jos tik akimis sliadinėta maldaknygės puslapiais, o mintys ir vėl buvo užsiėmusios tais neišsprendžiamais klausimais.

Susisielėjusi ji vėl pradėjo viską iš naujo, bet ir vėl tuoj suprato, kad malda neatraukia. Užvertusi knygą atsistojo ir ėmė pūsti sugrubusias rankas ir daužyti koja koja. Lygiai taip pat pūstė ir taurė, nors ji dar ir neišdrįso ne tik garsiai pareikšti, bet ir pati sau prisipažinti — "netikiu". Ji vis dar laukė, kad įvyks kažkoks stebuklas, išsklaidys kankinančias abejones, kad atsibus lyg iš slogaus

priekaištingai žvelgė kažkodėl tik į vieną Nastę.

Užsižiūrėjusi į tą priekaištantį šventąjį, Nastė nepamatė, kada sakyklon įlipo garsusis pamokslininkas, jėzuitas Rozelė.

Jos dėmesį pažadino bažnyčioje staiga užstojusi tykla.

Anksčiau tėvo Rozelės pamokslų Nastė klausydavosi su ašaromis akyse; jo žodžiai krisdavo širdin kaip degančios žarijos. Po jo pamokslų, priėjusi išpažinties ir priėmusi komunią, ji jausdavosi, tartum iš tikrųjų gyvas dievas būtų apsigyvenęs jos sieloje.

Nastė palenkė galvą prie apšerkšnįjusio pilioriaus, prisiglaudė skrousti ir pasibaisėdama ėmė suvokti, kad pamokslininkas šį kartą jai neatsako nė į vieną klausimą, kuriuos ji jam uždavinėjo mintyse. Gestikuliudamas rankomis, jis šaukė apie neribotą dievo valdžią savo suvertam pasauliui, apie begalinę jo mielaširdystę ir, tuoj pat, tarsi pamiršęs ką tik pasakytus savo žodžius, ėmė bauginti fantastiškiausiomis pragaro baisybėmis.

Nastei pasirodė, kad sujūdėjo trikampė apvaizdos akis žvaigždėtose lubose ir dabar žiūri žemyn pikta, kerštingai džiūgaujama.

— Melas! — nebesusivaldė Nastė.

Esti žmogui tokių akimirku, kada jis tarsi nugirsta pats save ir nesuvokia, ar jis kalbėjo balsu, ar tik pagalvojo.

Nastė baugiai apsidairė. Niekas į ją nežvilgėjo, visi buvo užsiėmę savo mintimis. Visai netoliese, klausykloje, įtraukęs galvą bebrinęs kalilinių apikaklėn, mieguistu, viskam abejingu veidu, sėdėjo seminarijos kapelionas Gabrys.

Nastei prikaištavo nejudrių žvilgsniu vien tik nežinomas šventasis iš paukuotųjų rėmų.

— Melas! Melas! — ėmė ginčytis Nastė su nebyliu paveiklo žvilgsniu. — Negali būti tokio dievo! Nėra! ir tokių jo šventųjų nėra! Ir tu pats melas!

Jos nuoširdų tikėjimą abejonės jau buvo sugrauzusios kaip kandys nevedintą vilnonį audeklą, ilgai gulėjusį medinės skrynios dugne, nors ji dar ir neišdrįso ne tik garsiai pareikšti, bet ir pati sau prisipažinti — "netikiu". Ji vis dar laukė, kad įvyks kažkoks stebuklas, išsklaidys kankinančias abejones, kad atsibus lyg iš slogaus

sapno, ir vėl viskas bus kaip buvę — paprasta, suprantama.

Nastę apėmė baisi gėda, kad ji iki šiol galėjo ramiai, ne, ne ramiai, dar gi susižavėjusi, klausytis tų apgavysčių, kurių vienas žodis prieštarauja kitam, kurių nė vieno teiginio negali priimti sveikas žmogaus protas. Ją degintė degino gėda ne tik už save — už visus tuos jaunus žmones, kurie kapelionų suvaryti iš savo miesto mokyklų, užpildė šitą didelę niūrią bažnyčią ir dar šiandien galėjo klausytis jėzuito nesąmonių tytomis, neprotestuodami, o, gal būt, taip pat sujaudinti ir susižavėję, kaip ji pati anksčiau. Jai norėjos šaukti.

Nuo sukilusių minčių, nuo degančio vaško ir smilkalų kvapo apsvaigo galva ir suėmė šleikštulys. Pečiu atslėmė pilioriaus, Nastė palaukė kol pamokslininkas baigė šaukti ir suklūpdė visą bažnyčią malda.

Išdaviškiškai garsiai kaukšėjo žingsniai nutilusioje bažnyčioje, kai Nastė, lydiama mieguisto kapeliono žvilgsnio, bėgo pro suklupusias moksleivių eiles.

Vidurinėje klaupkoje sėdėjo mokytojas Skrebutėnas. Jie susitiko akimis ir tartum vienas kitą paklausė:

— Klimaite! Ko tu dabar išbėgi?

— Mokytojau! Kaip jūs galite čia būti?

Oras buvo šaltas, degino gerkle kaip spiritas, bet Nastė jį godžiai traukė atvira burna, tarsi ją kas ilgai būtų dusinęs.

Namie Griciūnienė nustebo:

— Taip anksti šiemet, Nastut.

Nastė neatsakė, tik prigludė susalusias rankas prie mūrelio, šildomo iš virtuvės krėsnies. Mūrelis tebebuvo šaltas.

— Aš dar ir pietų neužkalčiau. Ar tau greit atgal? — tarsi pasiteisindama, paklausė šeiminkė.

— Ne... neskubu... — nedrąsiai atsiliepė Nastė, bet greit suprato, kad slapukauti nuo šeiminkų nebėra prasmės. — Aš visai nebeisiu, tėtule. Niekuomet.

Griciūnienė nustebusi pasišiūrėjo į ją, prasižiūrėjo kažko klausyti, bet ir vėl susičiaupė, tarsi viską supratusi iš žemyn nuleistų mergaitės akių.

Kapelionas Gabrys blausiomis it mieguistomis akimis žiūrėjo į savo mokinę.

— Tau, Klimaite, trimestrinio pažymio aš negaliu išvesti. Tu dar vėlykinės nebuvai.

Nastė stovėjo, nuleidusi žemyn akis, ir nervingai kramtė apatinę lūpą.

— Ir iš rekolekcijų pabėgai, — priminė kunigas, ne-

sulaukęs, kad ji prabilų. — Ko tu tyli? Kada prieisi vėlykinės?

Nastė į jį pakėlė dideles pilkas akis ir vėl droviai nuleido tarsi nusikaltusi, nesužadama žodžių teisintis. Taip nežmoniškai sunku buvo jai sumeluoti, o pasakyti teisybę dar sunkiau.

Klasėje buvo tylu. Tik Nastės suolo kaimynė Onutė Kryžbalytė, storulė ir kreivakojė, labai tamsaus gymio, už savo plepumą ir geraširdiškumą "Tetulyte" pravardžiuojama, įgyriai baksnojo Nastei alkūne.

— Rytoj! Rytoj! Kvaile, sakyk, rytoj! — Ji šnibždėjo taip garsiai, kad girdėjo ne tik Nastę, bet ir visa klasę, ir kapelionas.

Jis, rodos, ir telaukė, kad Nastė paklustų suolo kaimynei.

Nastė nekantriu rankos mostu atstūmė draugės ranką, atkakliai papurtė galvą ir kietai sučiaupė lūpas.

— Tai aš tau dvejetą išvesiu, — tarė kunigas, tebežiūrėdamas į klasę vis tokiomis pat mieguistomis akimis.

— Dvejetą? — Nastė instinktyviai pažvelgė atgal, į tuščią vietą suole prie langų, kur anksčiau sėdėdavo Ridikas.

Ridikas kurse būdavo kapeliono pabaisa. Labai gabus ir darbštus vaikas, daug skaitas ir daug galvojas, seminarijoje garsėjo bedieviu — bolševiku, nevaikščiojo bažnyčioje ir dažnai "kapodavo" kapelioną tokiomis klausimais, į kuriuos šis arba nieko negalėdavo atsakyti, arba gelbėdavosi: "Silpnas žmogaus protas nepajėgia suvokti viso dievo didybės paveiklo".

Dabar Ridiko klasėje nebebuvo. Vieną rytą seminarion neatėjo jis ir trys ketvirtosio kurso seminaristai. Pasiklido gandas, kad naktį juos suėmusi policija ir įgrūdusi kalėjimui.

Kapelionas klasės dienyne susuko dvejetą ir kinktelėjo galva:

— Sėsk, Klimaite.

Nastė neatsisėdo, tik pakėlė į kapelioną akis ir nebenuleido. Skruostai išblyško kaip popierius, akių kampučiuose sublgzo ašaros, o ilgos tamsios blakšitenos ėmė plazdėti, kaip peteliškės sparniukai prieš žvakės liepsną.

— Jūs neturite teisės... — buvo bepradedanti ginčytis, bet Kryžbalytė taip stipriai ją patraukė už prijuosinės, kad ji, neišlaikiusi pusiausvyros, klestelėjo suolan. Tuoj pat pašoko Kryžbalytė:

— Atsiprašau, kapelione. Čia nesusipratimas...

Kol Nastė susivokė kas čia dedasi "Tetulytė" ją pirkė ir pardavė: kapelionui ji prikaltėjo, kad per rekolek-

cijas Nastė buvusi labai sušalusi ir net susirgusi, išpažinties prieiti nebegalėjusi. Rytoj pat, anksti rytą, jos abi nueisiančios bažnyčioje, ir Nastė prieisianti išpažinties, tuo kapelionas tegu neabejojąs, tik dabar tegu jis Nastei išvedas penketą, tai busi visai teisinga, nes apologetiką Nastė žinanti geriau, kaip savo penkis pirštus.

Kapeliono veide pasirodė negyva, sustingusi šypsena.

— Taip, Klimaite?

Nastę apėmė baises bejėgškas pyktis.

Ji priekaištingai pažvelgė į Kryžbalytę, paskum į kapelioną ir ryžtingai papurtė galvą.

— Ne! Darykite ką jūs norite, aš daugiau neisiu išpažinties, negarbinsiu jūsų meilo ir nevedmainiausiu.

Klasė nuščiuvo. Senas kunigas žiūrėjo valandėlę į savo maištaujančią mokinę vis tokiomis pat blausiomis it mieguistomis akimis, viskam abejingu, tartum vaškine kauke padengtu veidu. Tiktai ilgi, labai ploni, ko nepermatomi bekravai pirštai smulkiai virpėjo, kai jis ėmė nuo kuprotos nosies akinius ir baltos batistinės nosinaitės kampučiu trynė jų gaubtus stiklus.

Seminarijos koridoriuje nuaidėjo skambutis. Kunigas Gabrys atsistojo, pasispaudė pažastinį klasės dienyną ir, nieko nepasakęs, išėjo.

— Kvailė! Viešpatie, kokio kvailė! — Tetulytė pati pirmoji praplyšo, kai tik už juodos kunigo nugaros užsivėrė durys.

Aplink jų suolą susispietė beveik visas kursas. Kilo nepakenčiamas triukšmas. Tik ir girdėjosi:

— Argi tau, sunku buvo pažadėti tam juodvarniui?

— Aš jau trys metai nebuvau išpažinties, o ar jis mane pagauna?

Kad kiti barė ir patarinėjo, Nastei nebuvo nei keista, nei pikta. Tokie jau jie buvo. Patys apgaudinėjo kapelioną ir jai siūlė tą patį. Tegū žinosi. Bet ko gi Algirdas Latvėnas, tas ateitininkas, prikibo:

— Be reikalo, Naste, be reikalo. Jokio didvyriškumo čia neparodei, tik bėdų prisidarei, dar ir mums pridarysi. Ir mums dabar netikės, sekios, įtarinės. Tu vis ką nors išgalvosi.

— Biesas tave apsėdo, ne kitaip, — už visus labiau pergyveno storulė Tetulytė. — Aš jį jau perkaltėjusi buvau. Argi tu nematei? Jis jau ir plunksnakotį buvo pasiėmęs dvejetui ištaisyti. Tau, varna, tik patylėti reikėjo.

Iš karto prigušinta daugybės balsų, Nastė pamažu atitoko. Apmaudingai perkreipusi lūpas, lėtai palingavo galva.

— Ech, jūs! Mokytojais

ruošiatės būti. Be širdies... Be sąžinės. Ar ir vaikams galėsite taip meluoti, kaip dabar meluojate mokytojams ir patys sau?

Draugės po vieną, po vieną atsiskyrė. Nastė ėjo Pakluonių gatve. Pūtė drėgnas pavasario vėjas, iš miesto sąšlavynų nešė šleikštų pavėsių kvapą.

— Tiek tu ir būsi mokytoja! Vilko bilietą tu gausi, už grotų pakliūsi. Bačkininke tu! Ridikėlio išpera! — staiga prisiminė Nastė įsiutusias Bražiūnaitės žodžius, tartum juos vėjas būtų atpūtęs iš tų dvokiančių sąšlavynų. Tada klasėje, ginčo įkarštyje, Nastė į juos nė dėmesio nekreipė, o čia, nykioje Pakluonių gatvėje, jų išsigando.

Paskutiniu metu vėl buvo pradėjusios skliti kalbos apie mokytojų seminarijos valymą, apie "vilko bilietus" nepatikimiems seminaristams.

Milda Bražiūnaitė žinojo jau ir pavardes tų, kuriems šį pavasarį teks palikti mokytojų seminariją "be teisės įstoti bet kurion kiton valstybinėn mokyklon". Kandidatais buvo visi tokie, kurių nemėgo inspektorius ir kapelionas Gabrys.

Milda gyveno klebonijoje, pas savo dėdę kunigą Bražiūną. Ten pat gyveno ir seminarijos kapelionas Gabrys. Ji nunešdavo klebonijon visa, kas dėjosi mokytojų seminarijoje, o seminarijon atnešdavo žinias iš klebonijos, kur, matyt, ne kartą buvo sprendžiamas būsimųjų mokytojų likimas.

Juo daugiau Nastė galvojo apie savo padėtį, tuo baisesnė ir beviltiškesnė ji atrodė. Iš baimės ir skausmo gniaužėsi į mažutį gniužulėlį ir stingo krūtinėje širdis.

Ją pašalins... Ji niekuomet nesulauks tokios dienos, kada į mokyklos klasę ateis jau nebe mokine, o mokytoja.

Argi jau iš tikrųjų nebėra jokių kelių? Yra, žinoma, Nastė jautė, kad dar yra vienas kelias, bet ji atkakliai nenorėjo apie jį galvoti. Nueitų pas kapelioną, nusižemintų jam, atgailautų, ir — ji neabejojo — kapelionas atleis. Bet kas gi būtų toliau?

Veidmainiautų, kankinama nepaliamam sąžinės priekaištų, gal ir baigtų seminariją, gal ir būtų mokytoja. Bet kaipgi tada ji galėtų pažvelgti savo mažiesiems mokiniukams į akis, tyras, nekaltas, beveik dar kūdikių akis? Ar ji begalėtų įdiegti į tas jaunutes kūdikių širdis tiesos ir tvirtumo meilę? Ne. Po viso to ji jau nebegalėtų būti mokytoja.

— Neisiu. Kas bus, tas bus, — nuvijo šalin įkyriai lindusią mintį, nors tas

sprendimas jos nenuramino ir nepagudė.

Saulė buvo prie pat laidos. Šalti įžambūs jos spinduliai rausvino viską aplinkui. Rausvi atrodė dirvonai, ten toliau už miesto sąšlavynų, rausvai kibirkščiavo plonučiai ledokšniai, išlaužyti vieškelio klaneliuose, dar rausvesni ir didesni, labiau išbrinkę negu vakar buvo pakelės kažtonų pumpurai ir, rodos, kvepėjo pačiu pavasariu.

Per griovį, kuriame tebekiurksojo purvinas iškorėjęs sniegas, karklas tiesė į vieškelį savo šakas.

— Kokios jau didelės katytės! — nustebo Nastė, tarsi pirmą kartą jas pamatiusi ir liuktelėjo anapus griovio jų pasiskinti.

Katytės jai priminė, kad čia pat Verbų sekmadienis ir pavasario atostogos. Ji mintimis nuskrido į gimtinę, į Traką, kur kiekvieną pavasarį, parvažiavusi atostogų, bėgdavo pasiskinti verbų. Iškirto miško kelmynėje, ant kalniukų, it rudai žalį bažnyčių kupolai čia kūpsojo kadagių krūmai, o įlomėse aksominėmis katytėmis pilkavo karklai.

Nastė kasket suskindavo keturias verbų puokštes: vieną ant stalo įmerkti, o tris nešti bažnyčion pašventinti. Pačias gražiausias karklų katytes, pačias žaliausias kadagio šakelas Nastė visuomet suskindavo į tvelio verbą.

Parnešdavo ji ir kadagio šluotą "miegaliams" išplakti.

Verba plaka, verba plaka, Ne aš plaku, Paganyk telyčią, Nepamesk trinyčių.

Oi, kiek juoko ir krykštavimų būdavo, kai motinos pažadinta, ji užklupdavo dar tebe miegantį tėvelį!

Šiomet jų gryčiutėje nebus džiaugsmo ir juoko.

Kaip ją, pašalintą iš seminarijos, sutiks tėvas? Kaip jam paaiškinti? Argi jis supras? Jam dievas visuomet liks geras ir galestingas, o ji, Nastė, paklydėlė duktelė, ištvirkėlė, pražudžiusi savo ir jų laimę.

Verčiau jau nebevažiuoti namo, nebesirodyti tėvams į akis, verčiau jau į upės dugną... Tegu jie niekuomet nesužinos, kad jų Nastė sukilo prieš dievą, tokį piktą ir tokį galingą, viską galintį ir viską aprėpantį, ir kad jis ją pražudė. Tada jie bent melstis galės už jos vėlę ir tai bus jiems nors mažytė paguoda.

Nejuociom Nastei išslydo iš rankos karklo šakytė.

Drėgnas vasaris vėjas tyliai šiureno netoliese palinkusio gluosnio nuogas šakutes ir raibuliavo drumzlinas bangeles vieškelio klanelyje.

Raudonas saulės spindulys žaižaravo sutraiškyto ledokšnio šukėje.

Klimas kiekvieną kartą krūptelėdavo, pamatęs jo pusėn važiuojantį nepažįstamą vežimą, jam tuoj dingtelėdavo — antstolis. Dar niekad jam nebuvo taip reikalinga paguoda, švelnus žodis, kaip tą vasarą. Tačiau be žmonos daugiau nebuvo kas jam tartų gerą žodį. Dumčius pasidarė kažkoks svetimas, su Klimu vengdavo susitikti ir visai nenorėjo kalbėti apie jo bėdas.

Nastė tėvas retai matydavo. Didžiajame Eglyne, už kokių aštuonių kilometrų, prasidėjo miško kirtimo darbai. Gričiuo priprašytas jo pažįstamas agentas priėmė Nastė skusti popiermalkių. Mergaitė į darbą išėdavo, dar netekėjus saulei, grįždavo vėlai vakare ir tuoj pat krisdavo miegoti kietu, be sapno, miegu.

Ir sekmadieniais Nastė su tėvu mažai pabūdavo. Tėvai, išėdami bažnyčion, palikdavo ją dar tebe miegančią, mergaitė norėdavo atsilsėti už visą savaitę.

Klimas kartais norėdavo ją pavadinti kartu bažnyčion, bet priėjęs prie lovos pastovėdavo, pasižiūrėdavo, kaip ji saldžiai miega, pusiau pravėrusi lūpas, plačiai atmetusi sakuotas, subraižytas rankas, ir nesiryždavo žadinti.

— Gaila. Tegu sau ilsis. Atleis jai viešpats šį kartą.

Nastės daliai tenkančius poterius jis pats sukalbėdavo, nepamiršdamas įspėti dievą, kad tai už mergaitę, kuri labai išvargusi.

Klimas puoselėjo slaptą viltį, kad Nastė pati kada nors panorės nueiti su jais į bažnyčią.

Kartą, prieš Onos atleidus, Nastė iš darbo grįžo anksčiau, linksma ir, kaip Klimui atrodė, ne taip pavargusi. Kai susėdo vakarieniauti, jis paklausė:

— Kaip, Nastut? Labai sunku? Labai pavargai?

— O ne, tėveli. Aš jau pripratau. Dabar man visai nebesunku. Nuo kitų aš jau dabar nebeatsilieku, — pasidžiaugė Nastė.

Apsidžiaugė ir Klimas. — Seniai bažnyčioje, Nastut, bebuvai. Gal nueisim rytą. Tokie brangūs atleidai.

Nastė nuleido galvą ir ilgai pūtė sriubą, nors ji jau buvo nebe karšta.

— Tai kaip, Nastut? Žadint rytą? — nesulaukęs atsakymo, vėl klausė Klimas.

— Gal išsivers dievas ir be mano maldų, tėveli. Ne daug ką jis mums duoda už mūsų maldas...

Pirkelėje, kurios ir sienos tarytum buvo prisisunkusios pamaldumo ir nusižeminimo, šitie Nastės žodžiai nuskambėjo per daug maištingai.

DETROIT, MICHIGAN

Filmų iš Lietuvos ir Turistų Kalbos Sekmadienį, Kovo (March) 27 d.

3 val. po pietų

Buvusioj Lietuvos Svetainėj
25 th St. ir Vernor Highway

Kalbės S. J. Jokubka ir Julia Urmonienė. Jie pereitą vasarą buvo su turistų grupe Lietuvoje ir ten kalbėjosi su savo giminėmis, Lietuvos valdininkais, darbininkais ir atlankė svarbesnes vietas savo gimtoji šaly. Jie papasakos, ką jie matė ir girdėjo. Bus įdomu pasiklausyti kalbėtojų ir pamatyti filmus.

Bus rodomi sekami filmai: "Yra šalis", "Viename Kolūkyje", "10 Dienų Lenkijoje Lietuviai Menininkai". Visi filmai yra labai gražūs ir įdomūs. Todėl kviečiame visus Detroito ir Windsorso ir apylinkių lietuvius atsilankyti.

Durys atsidarys 1.30 val. dieną. Įžanga 75 c.
Kviečia rengėjai:

Detroito Lietuvių Draugijų Sąryšis

Klimui išsilaistė prie burnos neprineštas šaukštas. Jis daugiau nieko nebesakė, tik sėdė, užsigulęs lėkštę, tartum kur labai skubėdamas. Nedrįso į jį pakelti akis ir Nastė. Tik, kai Nastė pavakarėnėnusi pakilo nuo stalo, Klimas tarė negarsiai, bet su karčiu priekaištu: — Negerai, Nastut. Jau ir nuo žmonių gėda. Dievaži, ką jie gali pagalvoti.

(Bus daugiau)

KIAULĖ PAGIMDĖ 61 PARSUOKĄ

HONG KONG. — Kinijos žinių agentūra Naujoji Kinija praneša, kad rytinėje Šantungo provincijos dalyje kaulė pagimdė 61 paršiuką vienu kartu.

Visi paršiukai, kurie gimė gyvi, svėrė bendrai 88 svarus.

DETROIT, MICH.

LIETUVISKA UZEIGA

SCOTT'S INN

330 E. Congress at Randolph

(Skersai gatvę nuo Grey autobusų stoties)

Draugiškai patarnaujama

Alus — Vynas ir įvairūs likerai

Savininkai
Jean ir Al

Telefonas
WOODWARD 4-7128

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms,
Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

ZUVŲ PARDUOTUVĖ

Parkdale Fish

2204 Dundas St. W. — Toronto

Roncesvalles & Dundas Kampas

Telefonas LE. 2-2692

Parduodame šviežias, rūkytas ir konservuotas žuvis
Didelis pasirinkimas rūkytų ungurių.

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Moteryų parengimas buvo gražus ir kultūrinis

Praėjusį šeštadienį, Lietuvos salėje įvyko Toronto Lietuvių Moterų Klubo su rengtas parengimas su gražia programa.

Šis moterų parengimas buvo jų metiniu kultūrinės veiklos parengimu ir sykiu atžymėjimui Moterų Dienos.

Programoje pirmuoju numeriu buvo ukrainių stygų orkestras, kuris atliko eilę gražių dalykų.

Nors orkestrą sudaro saviveiklininkai, darbo žmonės, bet taip gerai išsilavinę, kad jų grojimas prilygsta profesionalams.

Po to, draugė M. Paužienė, programos vedėja, pakvietė draugę B. Janauskienę padaryti pranešimą Moterų Dienos klausimu.

Draugė B. Janauskienė, savo trumpoje, bet brandžioje kalboje, padarė trumpą tarptautinės moterų veiklos apybraižą, išskeldama didžio aiš moterų veiklos bruožus.

Ji taipgi pažymėjo, kad moterys, veikdamos už savo teises, kartu su vyrais darbuojasi dėl taikos, prieš nukilinius bandymus ir už socialią pažangą. Ji prisiminė ir Lietuvos moteris, kurios, kaip tarybinės šalies visos moterys, naudoja visišką pilnateisiškumą ir aktyviai dalyvauja visose gyvenimo arityse. Palinkėjo joms sėk-

mės ir kvietė torontietes moteris dėtis prie Toronto Lietuvių Moterų Klubo, kuris čia daug atlieka gražaus lietuviško kultūrinio darbo.

Jos kalba buvo palydėta stipriu rankų plojimu.

Ir tenka pasakyti, kad ji tiesą pasakė. Mūsų moterys, veikdamos savo klube, ne tik daug gražaus kultūrinio darbo atlieka, bet taipgi prisideda ir prie kitų visuomeninių reikalų su savo parama.

Sekančiu programos numeriu sekė draugė R. Antanavičienė ir R. Kuktarienė duetas. Jos padainavo dvi daineles, kurios visiems patiko. Po jų draugas G. Račys pasakė monologą, prajuokindamas publiką savo vykusiais sąmojais.

O choras, kurį organizuoja ir palaiko mūsų moterų klubas, šiuo kartu, kaip ir kitais sykais, pasirodė labai gerai. Jis padainavo kelėtą lietuviškų liaudies dainelių, o vieną, "Šėriau, šėriau sau žirgelį", dainavo su visais parengimo dalyviais, kuriems iš kalno buvo įteikti dainos žodžiai. Šitoks bendras padainavimas visus linksmai ir maloniai nuteikė.

Apart to draugė Paužienė dar perskaitė gautąjį iš Lietuvos visuomeninių veikėjų Moterų Dienos progą sveikinimą ir pakvietė moteris sekančiam klubo susirinkimui. Po programos sekė pasi-

vaišinimas ir šokiai, prie Roy Lukas "Hi-Fi" muzikos.

Beje, Roy Lukas užkordavo ir visą programą į juostelę.

Svečių tarpe iš toliau atvykusios buvo draugės Byrienė ir Repšienė, iš Londono bei Rodney.

Šis moterų parengimas tikrai buvo gražus ir kultūringas, todėl visi dalyvavę gražiai praleido vakarą.

Chorą vėl girdėsit

Praėjusį šeštadienį draugų Lukų sūnus Roy užkordavo juostelėj visą koncertinę moterų parengimo programą, kuri susidėjo iš choro dainų ir ukrainiečių stygų orkestro muzikos. Tą pačią programą už pusvalandžio girdėjo visi dalyviai jau iš juostelės pakartojant. Bet kurie nebuvo šiose parengime, galėsime girdėti šį šeštadienį, Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos metiniame parengime, nes Roy Lukas sutiko atsigabenti visus instrumentus ir perduoti parengimo dalyviams visą tą programą, kurią jis užkordavo ant juostelės.

Taigi, kaip matote, SDD metinis parengimas bus su programa. Na, o prie to, galėsime dar pasivašinti ir smagiai pasižokti.

Didelė šiaur partija

Praėjusį sekmadienį Lietuvos salėje buvo labai didelė šiaur partija dėl Irenos Šinkūnaitės, J. ir G. Šinkūnų dukters, kurios vestuvės su Herbu Clementsu įvyks birželio 18.

Pilna salė buvo moterų, kurios atnešė būsimiems jaunavedžiams daug gražių ir vertingų dovanų, o rengėjos, Šinkūnų draugės, labai skaniai pavaišino visas dalyves, o ant galo ir net ten esančius vyrus.

I. Šinkūnaitė visi gerai pažįstata. Ji baigė mokslus ir dabar dirba kaip terapeutė. Jos būsimas vyras užbaigė mokytojo mokslą. Gražus, aukštas vyras.

Reporteris linki linksmyje jiems vestuvių ir laimingo šeimyninio gyvenimo.

Papildymas žinių

Vasario 26 dienos laidoj buvo pranešta trumpai apie

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištrina akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akliniu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos
Pirmos Kuopos

Metinis Parengimas

Įvyks

Šeštadienį, Kovo 26 d.

Savo salėje, 160 Claremont St.

Sokiams griėš geras orkestras. (Tas pats, kuris griežė Naujų metų sutikimo parengime.) Pasi-vaišinimui įvairūs gėrimai ir užkandžiai.

Kviečiame visus Draugijos narius ir nares atsi-lankyti. Nariams prie durų įžangos nereikės mokėti. Nenariams įžanga \$1.00.

Pradžia 7 val. vak.

Parengimų Komisija

Sofijos Jasutienės mirtį. Reporterui teko sužinoti, kad ji buvo sulaukusi 59 metų amžiaus, iš Lietuvos atvykusi 1929 metais.

Jos laidotuvėse dalyvavo didelis skaičius tautiečių. Karstą puošė daugybė gėlių ir buketų ir vainikų.

Paliko dukterė Emilija, vedusi su Ted Szuba, kuri ir rūpinosi laidotuvėmis.

Reporteris

Padėkos žodis

Šiuomi noriu nuoširdžiai padėkoti visiems ir visoms, kurie lankėtės mano mamytės Sofijos Jasutienės pagrabė ir laidotuvėse, pagerbėte ją papuošdami jos karstą gėlių buketais ir vainikais, padėjęte ją į kapus, išreiškėte man nuliūdimo valandoje užuojautą ir tokiu būdu padėjote pergventi šį smūgį.

Ypatingai ačiū tetai A. Lukienei ir jos vyrui Juozui Lu-

kui, kurie labai daug pagelbėjo man visame kame.

Dar kartą ačiū visiems ir visoms.

Duktė Emilija Szuba
ir šeima

Toronto.

Paieškojimas

Paieškau savo geros draugės ir bendradarbės Valerijos Buinytės, kilusios iš Šiaurės. Pirmiau gyveno Montreale.

Prašau atsiliiepti ar žinancius jos adresą pranešti.

Simas Lazdauskas
Klaipėdos g. 22
Panevėžys
Lithuania, USSR

TORONTO. — Sporto parodą čia Koliziejuje atlanė 250,000 asmenų.

Parodoj buvo išstatytos visokios sporto priemonės, pradedant laiveliais ir baigiant žuvavimo muselėmis.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE.

Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.

(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvos salėje, 160 Claremont St.

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Šluvyklė

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST.

TORONTO

Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto